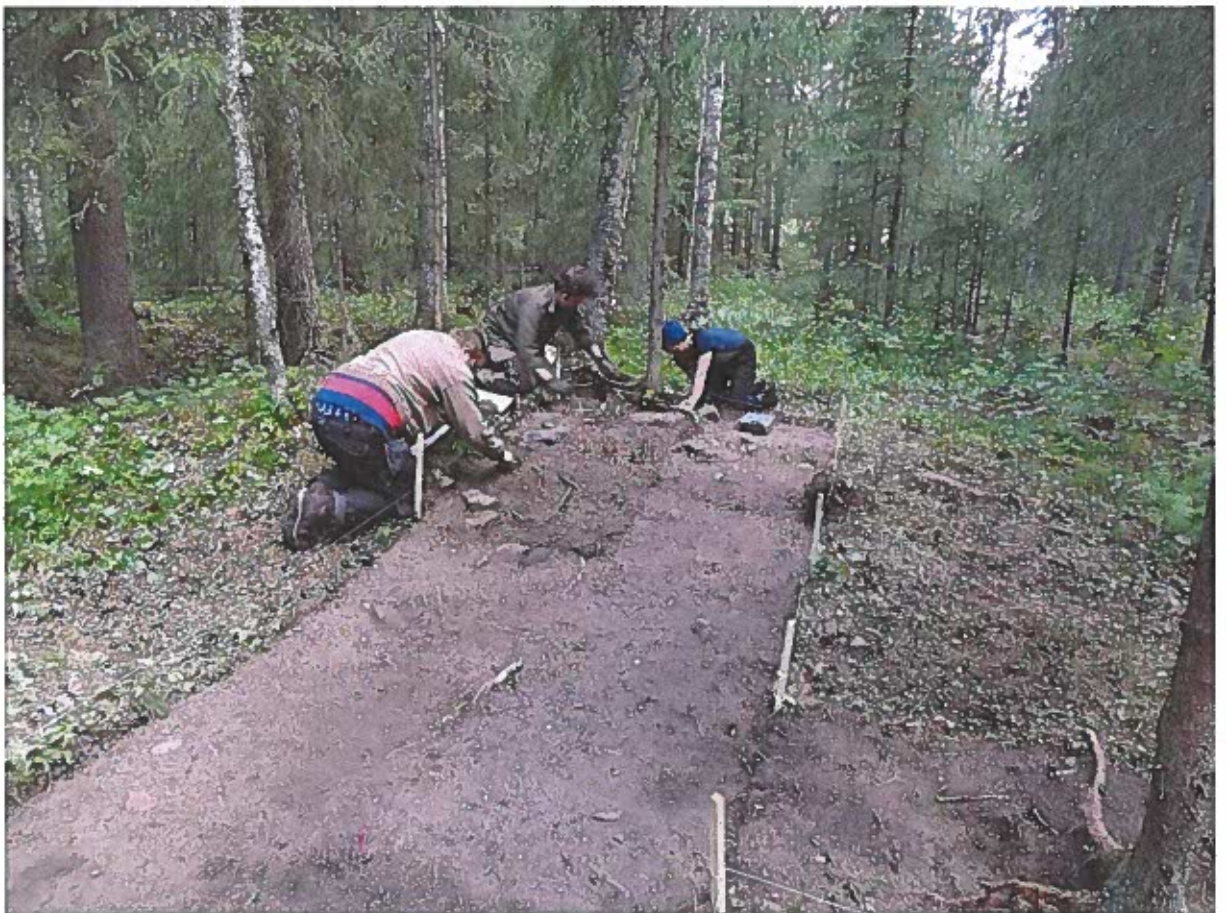

Arkeologisk delundersökning av en
senmedeltida gårdsplats, Raä 343,
Skellefteå sn, Skellefteå kommun,
Västerbottens län,
2014

Av

Lars Liedgren

Silvermuseet
Rapport 67

Silvermuseet
Torget
930 90 Arjeplog

Tel: 0961-145 00

www.silvermuseet.se

© Silvermuseet

Tryck: Silvermuseet, Arjeplog 2014

Rapport Silvermuseet

ISSN 1101-2900

Administrativa uppgifter

Länsstyrelsens dnr:	431-244-2014.
Institutionens dnr:	2014/001-28.
Finansiär:	Riksbankens Jubileumsfond.
Fornlämningsnummer:	Raå 343, Skellefteå sn.
Kommun:	Skellefteå.
Socken:	Skellefteå.
Landskap:	Västerbotten.
Län:	Västerbotten.
Fastigheter:	Degerbyn 2:4 och Degerbyn 14:1.
Typ av uppdrag:	Forskningsundersökningar, delundersökning av gårdsplats.
Datering och typ av datering:	Troligen 1400-1500-tal, baserat på föremålsfynd.
Typ av fornlämning:	Husgrund och spismursrösen.
Antal fältdagar:	61 arbetsdagar. Undersökningar genomfördes 14/7-1/8, 1/10, 2014.
Antal rapportdagar:	18 arbetsdagar.
Antal fyndhanteringsdagar:	12 arbetsdagar.
Undersökningsledare:	Lars Liedgren.
Rapportansvarig:	Lars Liedgren.
Deltagare:	Lars Liedgren, Markus Fjällström, Petter Sandström och Pontus Johansson.
Underskonsulter:	Inga.
Undersökt yta (m ²):	41 m ² .
M ö.h:	25-30 m öh. Höjd på fixpunkt (20,00) avvägd med RTK till 29,48 m ± 0,14 m.
Koordinatsystem:	Lokalt, med två punkter knutna, med RTK, till Rikets nät (Sweref 99 TM).
Dokumentationshandlingar:	Digitala foton, ritningar samt beskrivningar av fornlämningar och undersökningar. Förvaras i Silvermuseets arkiv.
Digital dokumentation, programvaror etc:	Endast digitala foton. Dessa förvaras i kommunal server samt kopieras årsvis på CD.
Summa fyndmängd:	Totalt indelas fynden inom husgrund 9 A i 88 enheter med ofta flera fyndkategorier i varje enhet. I meterrutorna fördelas fynden på 22 enheter och metalldetektorfynden består av 19 enheter. Således fördelas allt på 129 fyndenheter.
Tillvaratagna fynd:	Vid delundersökning av husgrunden tillvaratogs: 268,732 kg br lera/tegel, 854 fragm. br ben, 118 fragm. obr ben/tänder, 20 järnspikar/delar av, 23 bitar keramik, 437,2 g sållkol, 26 bitar flinta, tre bitar kvarts, fem järnknivar/delar av, två brynen, tre bronsbleck, åtta bitar järnslag, en bit buktigt glas, fem hästskosömmar, två mynt, en pilspets av järn, en bit planglas, en del av vridkvarn, ett kolprov samt fem makroprover. Från meterrutor inom boplatsen tillvaratogs: 9,825 kg bränd lera/tegel, 3329 fragm. brända ben, 148 fragm. obrända ben/tänder, 10 järnspikar, tre bitar keramik, 32,1 g sållkol, fem bitar flinta, en bit kvarts, två bitar planglas, tre bronsbleck, åtta bitar järnslag, två hästskosömmar, en

Antal fotografier:
Antal ritningar:
Relaterade publikationer/rapporter
i projektet:

hyska, fyra patronhylsor. Vid metalldetektoravsökning tillvaratogs: 29 fragm. br ben, fyra järnspikar/delar av, fyra järnknivar/delar av, två hästkosömmar, ett järnfragm., ett ornament till knivskaft, en del till kopparkärl, en del av lie, en järnnål? och en järnring. 134 digitala kort, se vidare kap 14.6.1. 11 ritningar, se vidare kap 14.5 och 14.8.

Liedgren, L. 2014a. *Arkeologisk delundersökning av en senmedeltida gårdsplats, Raä 621, Lövvånger sn, Skellefteå kommun, Västerbottens län, 2014*. Silvermuseet, rapport 68.

Liedgren, L. 2014b. *Arkeologisk delundersökning av en senmedeltida gårdsplats, Raä 508, Lövvånger sn, Skellefteå kommun, Västerbottens län, 2014*. Silvermuseet, rapport 69.

Innehållsförteckning

1 Inledning.....	01
2 Sammanfattning.....	04
3 Syfte.....	04
4 Inriktning och problemformuleringar.....	04
5 Fältarbete, organisation.....	05
6 Områdets förutsättningar.....	05
7 Metod.....	08
7.1 Förberedelse.....	08
7.2 Genomförande.....	08
8 Kommunikativa insatser.....	09
9 Resultat.....	10
10 Vetenskaplig tolkning.....	11
11 Fortsatta undersökningar.....	11
12 Utvärdering.....	11
13 Referenser.....	11
14 Bilaga.....	12
14.1 Beskrivning av område och anläggningar.....	12
14.2 Delundersökning av anl. 9 A, husgrund.....	14
14.2.1 Beskrivning före utgrävning.....	14
14.2.2 Beskrivning efter avtorvning.....	15
14.2.3 Beskrivning, Rn 1.....	15
14.2.4 Beskrivning, Rn 2.....	15
14.2.5 Beskrivning, Rn 3.....	16
14.2.6 Beskrivning, Rn 4 (en ruta ej nedgrävd)..	16
14.2.7 Profil.....	16
14.2.8 Sammanfattning, husgrund.....	17
14.2.9 Fyndlista husgrund 9 A.....	17
14.2.9.1 Avtorvning.....	17
14.2.9.2 Rensningsnivå 1.....	18
14.2.9.3 Rensningsnivå 2.....	20
14.2.9.4 Rensningsnivå 3.....	22
14.2.9.5 Rensningsnivå 4.....	24
14.2.9.6 Makroprover.....	26
14.2.9.7 Skörbränd sten i husgrund, Rn 1-3, Sammanlaget.....	26
14.3 Utgrävning av meterrutor inom boplatsytan.....	27
14.3.1 Beskrivning av undersökta rutor	27
14.3.2 Sammanfattning, utgrävda meterrutor inom boplatsytan.....	29
14.3.3 Fynd i meterrutor inom boplatsytan.....	29
14.4 Kontroll av metalldetektorutslag inom boplatsytan..	31
14.4.1 Beskrivning av provpunkter (se fig. 4).....	31
14.4.2 Tillvaratagna fynd, metalldetektor- avsökning.....	33
14.5 Ritningslista.....	34
14.6 Bildförteckning.....	35
14.6.1 Vecka 1.....	35
14.6.2 Vecka 2.....	36
14.6.3 Vecka 3.....	37
14.7 Bilder.....	39
14.8 Ritningar.....	54

1 Inledning

2011 erhöill Silvermuseet/INSARC forskningsmedel från Riksbankens Jubileumsfond. Projekttiden är sex år och projektet kommer att avslutas under år 2017.

Forskningsprogrammets målsättning är att klarlägga och belysa landskapsutnyttjande och samhällsförändring i norra Norrlands kustområden under en tidsperiod då kulturlandskapet formades av jägare, fiskare, renskötare och bönder, vars etniska och kulturella identiteter inte kan översättas i dagens etniska kartbild. I ett tvärvetenskapligt samarbete över de arkeologiska, historiska och ekologiska ämnesfälten studeras sociala och ekonomiska strukturer och inter-regionala relationer från 600- till 1900-tal, och relateras till sentida identitetsprocesser i norra Fennoskandien.

Undersökningsområdet har avgränsats till att omfatta gamla Västerbottens landskap, i stort sett motsvarande området nedom lappmarksgränsen inom Västerbottens och Norrbottens län. Insatsen kan indelas i ett antal delprojekt varav ett inriktas mot kustområdets agrara bebyggelse. Delprojektet kan vidare indelas i ekologiska och arkeologiska undersökningar.

Den dominerande uppfattningen angående den fasta agrara bebyggelsens etablering i norra Västerbotten och Norrbotten är att den startar efter Nöteborgsfreden, 1323. Här stöder man sig på historiska belägg men också på avsaknaden av arkeologiska belägg för fast agrar bebyggelse före denna tidpunkt.

Den första översikten över byarna i gamla Västerbotten får man genom Gustav Vasas jordebok från 1543. Här speglas en omfattande bebyggelse i kustlandet, bestående av över 2300 enheter (Nordlander 1905), sannolikt 10-15 000 invånare. Under 1600-talet framträder bebyggelsen på geometriska kartor.

Så vitt man kan se det i dag är 1600-talets gårdsplatser, i dag, antingen bebyggda eller finns i åkermark och är således till största delen förstörda. Detta gäller även de biologiska arkiven i anslutning till de äldsta byarna (förstörda främst genom utdikningar).

På två medeltida gårdsplatser har arkeologiska undersökningar genomförts. Den ena undersökningen gjordes av Gustaf Hallström i Björby, Raä 1:1, Nederluleå sn, 1921 och den andra, en provundersökning, genomförd av Lillian Rahtje 2003, av en gårdsplats i Böle by, Raä 508:1, Lövvånger sn.

Förutom dessa två, har en övergiven, välbevarad, gårdsplats i Degerby, Ön, Raä 343, Skellefteå sn (fig. 1-2) registrerats. Platsen, som lokaliserats av Ulf Lundström, Skellefteå museum, infördes i fornminnesregistret 1983.

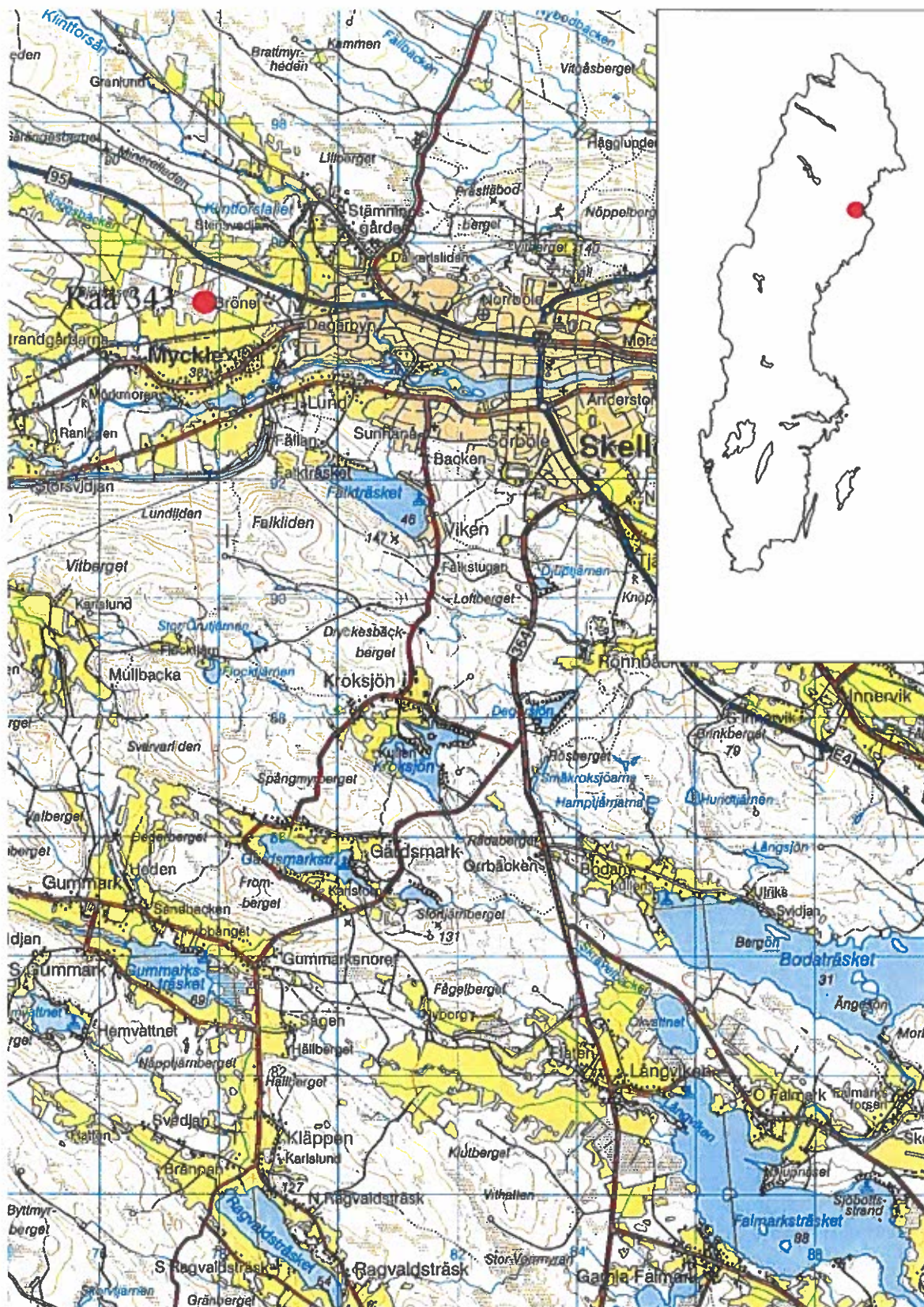

Fig. 1 Röd punkt markerar Raä 343, Skellefteå sn. Efter Översiktskartan 266 Skellefteå. Skala 1:500 000. © Lantmäteriet 2012 Medgivande MS201203273.

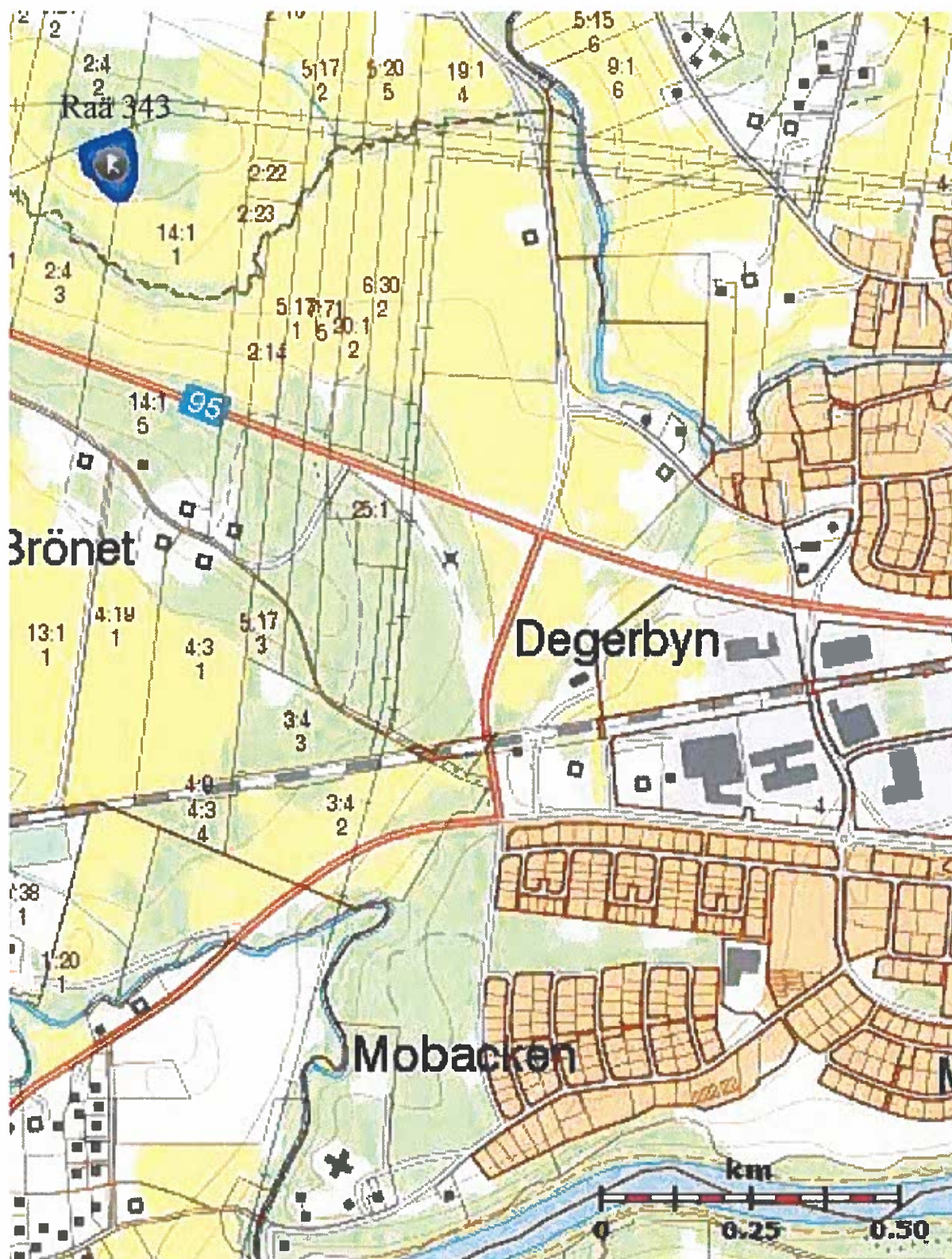

Fig. 2 Ön, Raå 343, Degerbyn, Skellefteå sn. Efter FMIS, skala 1:10 000. © Lantmäteriet 2012 Medgivande MS2012/03273.

2 Sammanfattning

Inom Raä 343, Skellefteå sn, gjordes delundersökningar av en husgrund och gårdsplatsen i samband med bebyggelselämningarna. Totalt undersöktes 41 m² varav 19 i husgrunden och 22 inom gårdstomten i övrigt. I husgrunden undersöktes kulturlagret i fyra rensningsnivåer, ned till orörd markyta. I meterrutorna utanför grunden genomfördes undersökningarna ned till orörd mark i ett lager.

Den upptagna ytan, inom den ca 18 x 6,75-7,5 m stora terrassliknande husgrunden, uppvisade gråbrun kulturfärgad jord i ett tämligen homogent lager, 0,1-0,32 m tjockt. I kulturlagret påträffades kolbitar i de flesta meterrutor samt även delar av en kolad stock i samband med ett spismursröse. Inom undersökningsytan påträffades stora mängder tegel, totalt ca 240 kg. Största mängden förekom i samband med ett spismursröse i den N långsidan. Inom undersökningsytan framkom boplatmaterial i form av: brända och obrända ben, knivar av olika utformning, rödgods (främst glaserat på insidan), smidda järnspikar, ett fragment av vridkvarn, järnslag, mynt, bronshänge etc. Inga spår efter huskonstruktionen kunde beläggas vid undersökningarna.

Marken i samband med bebyggelselämningarna visade på omrörd, brunmörkbrun, välblandad jord. En metalldetektorundersökning visade att det förekom rikligt med utslag som indikerade andra metaller än järn inom detta område. Kontroll av utslagen visade dock att de flesta utslagen härrörde från järnföremål. Recenta kategorier var stängseltråd och patroner från lösammunition. I meterrutorna påträffades varierande mängder material. I de flesta förekom bränd lera/tegel men även smidda järnspikar och bronsfragment. I några rutor påträffades rikligt med brända ben och i en ruta rikligt med obrända ben. Ansamlingarna av ben visar att man åtminstone dumpat en del avfall i närheten av husen.

Fynden antyder att gårdsplatsen utnyttjats under senmedeltiden/historisk tid, troligen 1400-tal fram till början av 1600-talet vilket skulle sammanfalla väl med de historiska dokumentationen.

3 Syfte

Syftet med undersökningarna är att belysa den senmedeltida agrara gården vad gäller, bebyggelse, produktion, konsumtion och handel.

4 Inriktning och problemformuleringar

En genomgång av det senmedeltida gårdsmaterialet visar att en mycket stor del av de platser som var bebyggda under senmedeltiden till stora delar i dag är

bebyggda med modern bebyggelse eller är mer eller mindre förstörda, t.ex. genom plöjning. Ett fåtal platser har kvar tydliga spår efter bebyggelse. Vi har inriktat intresset mot tre platser: Ön i Degerbyn (Raä nr 343, Skellefteå sn) och Böle i Lövånger sn (Raä nr 621 och 508). Här finns tydliga lämningar och gårdarna har övergivits tidigt, dvs. saknar spår av 1700-1800-talets bebyggelse. Gårdarna visar också på skillnader i utformning av husen antingen beroende på tidsfaktorer eller beroende på sociala skillnader.

Undersökningarna inriktas på att ta fram material för dateringar, att belysa föremålsbeståndet samt att ta fram ett bra osteologiskt material. I viss mån fokuseras även på byggnaderna. Inom ramen för detta projekt kan dock inga större ytor undersökas.

5 Fältarbete, organisation

Fältarbetet organiseras så att fyra arkeologer (Lars Liedgren, Markus Fjällström, Pontus Johansson och Petter Sandström) genomför utgrävningarna. Lars Liedgren är arbetsledare. Fältinsatsen beräknas ta tre veckor. Undersökningarna planeras att genomföras under tidsspannet 14/7-26/9, 2014.

6 Områdets förutsättningar

En rad byar anlades i anslutning till Skellefteå älv under medeltiden. En av dessa var Degerbyn, vars bebyggelse främst var koncentrerad längs Skellefteå älvs norra strand. Några kom också att etableras i utkanten av byn, en bit från älven. Enligt tradition skulle det varit tre gårdar (Lundström 2004:329). En av dessa benämndes Ön. Namnet Ön kan knappast härstamma från den tid då havet omslöt höjden men kan syfta på den topografiska belägenheten, att höjdsträckningen var begränsad av en bäckfåra i söder och av myrmarker i norr (i dag till största delen utdikade och uppodlade).

Fornlämning Raä 343, Skellefteå sn (fig. 1-2), innehåller åtminstone tre spismursrösen, en större husgrund samt flera andra strukturer som kanske kan vara rester av byggnader samt möjligen en gammal åkeryta (fig. 4). Lokalen är i dag belägen i granskog, antagligen inte mer än 100-talet år gammal. Sannolikt har området under 1800-talet och början av 1900-talet varit betesmark. Markytorna har örtvegetation som antyder högre fosfathalter från bosättningen och eventuellt bete.

Under 1500-talet registrerades gården ibland under Varuträsk och ibland under Degerbyn (Lundström 204:312). Gården hade 1543 1,9 ha åker och i mitten av 1550-talet sju kor vilket är något mer än medeltalet i övre Norrland vid denna tid. Vid Älvsborgs lösen 1571 redovisas tillgångarna för Nils i öön till 15 mark koppar, tre kor samt fyra getter, således en klar nedgång av gårdens kapital. Gården försvinner som skatteobjekt under början av 1600-talet. Sista gången gården på Ön betalar skatt är 1602 (då Anders Nilsson var husman) men kan eventuellt dölja sig under namnet Degerbyn fram till 1605 (Ulf Lundström muntligen). Den siste som kan ha bott kvar på Ön är Olof Andersson (möjligen son till Anders Nilsson). Olof var då dräng på en annan gård i Degerbyn. Dock kan gården på Ön vid denna tid vara försäld till hemmanet nr 2, 3 och

Fig. 4

Raä 343, Degerbyn, Skellefteå sn, undersökta ytor

Kartering av L. Liedgren och M. Fjellström, 2013-2014

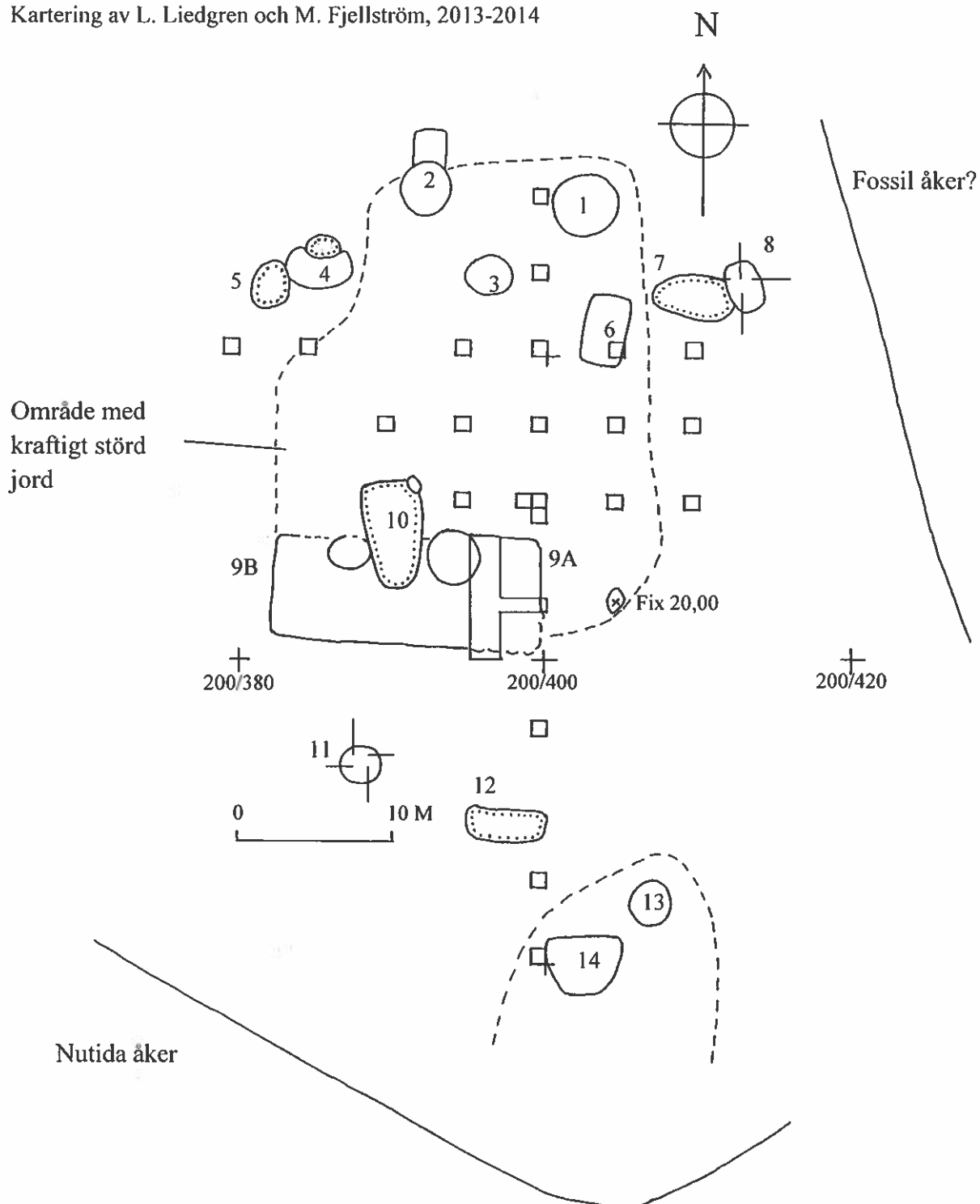

Fig. 4 Kartering av Raä 343, Skellefteå sn, skala 1: 400. Koordinater i rikets nät (Sweref 99 TM) inmätta med RTK: 200/400 = X 7195639,86 Y 778719,39 ± 0,3 m; 200/370 = X 7195640,6 Y 778686,3 ± 0,19 m; fixpunkt 20,00 = 29,48 ± 0,14 m. Inte optimal precision p.g.a. tät skog.

7 Metod

7.1 Förberedelse

Ett planeringsunderlag gjordes hösten 2013 bestående av en genomgång av fornlämningslokalen. Vid detta tillfälle genomfördes en kartering och beskrivning av alla synliga anläggningar. En avsökning med metalldetektor gjordes inom ca 3-4 m från varje anläggning samt även på varje anläggning. Utslagen indelades i järnutslag och andra metaller. Totalt framkom över 400 metallutslag varav drygt 10% indikerade andra metaller än järn (en del av järnutslagen kan vara stängseltråd som noterades på flera ställen). Således finns på platsen betydligt fler metallutslag än de som redovisas på fig. 5.

7.2 Genomförande

Vid utgrävningarna upprättades lokalt koordinatsystem (med utgångspunkt i karteringen 2013). Några punkter i koordinatsystemet bestämdes med RTK (Sweref 99 TM). Godtycklig fixpunkt valdes på lämplig plats som också avvägdes med RTK i rikets höjdsystem. Anläggningen (husgrunden) fotograferades, karterades, avvägdes (schakt) och beskrevs före avtorvning. Schaktet avtorvades och rensades och Rn 1 nedgrävdes. All jord sållas i såll med ca 3 mm sållduk. Efter Rn 1 gjordes planritning (skala 1:20 eller 1:10), beskrivning, avvägning och fotografering. Därefter undersöktes schaktet i husgrunden i lager (Rn 1-4) till dess orörd markyta framträdde. Vid utgrävningarna 2014 kunde inte hela Rn 4 göras klar.

Alla fynd inom den undersökta ytan tillvaratogs (inklusive br lera/tegel) och koordinatsattes antingen efter meterruta (sållfynd) eller enligt koordinatsystemet och höjdavvägdes (fynd *in situ*). Profilen genom husgrunden kunde inte ritas 2014 pga. tidsbrist varför endast en toppprofil avvägdes. Husgrunden återställdes inte efter utgrävningen då undersökningarna kommer att slutföras 2015.

Provtagning för ^{14}C -analys gjordes i den mån det ansågs befogat. Detta gäller även för makrofossilprover och jordprover. Vad gäller boplatsen i dess helhet togs inga prover för markemiska analyser eftersom jordfärgningarna ganska väl visade de mest utnyttjade ytorna.

Vid ansökan om utgrävningstillstånd, 2014, beräknades en utgrävningssyta omfattande ca 50 m². I undersökningsansökan angavs att utgrävningarna skulle fördelas på 2-3 olika ytor/byggnadslämningar. Detta reviderades under utgrävningarnas gång då det var mycket svårt att se utsträckningen av husgrunderna, förutom 9A-B. I stället stakades ett antal meterrutor ut inom boplatsytan för att få kunskap om avfallet som spritts på gården. Rutorna avtorvades och nedgrävdes i ett lager ned till orörd mark. All jord sållades och alla

fynd tillvaratogs. I ett fall gjordes utvidgningar där rikligt med brända ben påträffades. Varje meterruta fick en kort beskrivning, efter undersökning, och all påträffad skörbränd sten räknades och vägdes.

För att få ett kunskap om metallfynden inom gårdsplatsen, som kan spegla datering samt importer (mynt, föremål), genomfördes en metalldetektoravsökning som inriktades mot utslag av andra metaller än järn (se ovan). Undersökningen innefattade inte synliga anläggningar. Tillvägagångssätt: utslag som indikerade andra metaller än järn markerade i terrängen, varje utslag numrerades och prickades in på karta efter utsatt koordinatsystem. Av de utslag som bedömdes ligga utanför anläggningar kontrollerades vartannat. Fynd som var daterande eller på annat sätt stack ut tillvaratogs (dock ej recenta föremål) och konserveras. De fynd som ej tillvaratogs, fotograferades och lades tillbaka. Vid tillfället beskrevs också jorden i samband med fynden för att få ett grepp om boplatsens karaktär i allmänhet.

Vad gäller datering kommer utvalda benbitar att rengöras och inskickas efter det att benbestämningar är genomförda. I den mån kol används för datering kommer veden att rensas och främst kvistar att väljas ut om det är möjligt. Kolbiten delas i två delar varav en dateras och en artbestäms. I en del fall kan flera dateringar bli aktuella (både kol och ben).

Fynden rengjordes så snart som möjligt efter det att fältarbetet avslutats. Fynden uppordnades och fyndlistor skrevs och inskrivning av fältanteckningar gjordes i direkt samband med utgrävningarna eller strax därefter. Samtliga fynd som tillvaratagits har skickats till föremålskonserveringen i Kiruna. Fynden kommer att förvaras på Silvermuseet till dess fyndfördelningen är klar.

I första hand kommer ^{14}C -prover att skickas till Ångströmlaboratoriet eller Beta Analytic och osteologiskt material till Maria Vretemark, Skara. Vad gäller ^{14}C -prover kommer främst brända- eller obrända ben att användas då dessa ger den säkraste dateringen. I de fall inte tillräckligt med ben påträffas (minst 1 g) används kolad ved (helst kvistar) eller annat kolat material. I samband med undersökningarna tas även jordprover för makrofossilanalyser med inriktning på fröer och sädesslag.

Analyser redovisas inte i rapporten för 2014 års undersökningar. Istället sker en samlad redovisning av resultat från undersökningar av agrara gårdar att ske senast under år 2017, där resultaten sammanfattas och sätts in i förhållande till tidigare kunskap.

8 Kommunikativa insatser

Under fältsäsongen har resultaten från undersökningarna främst kommunicerats med lokalbefolkningen samt markägarna.

9 Resultat

Undersökningarna av Raä 343, Skellefteå sn, inriktades på delundersökning av en husgrund och delundersökning av boplatsytan mellan bebyggelselämningarna. Totalt undersöktes 41 m² (19 meterrutor i husgrund och 22 meterrutor inom boplatsytan i övrigt.

Husgrunden, som delundersöktes, är närmast terrassliknande, ca 18 x 6,75-7,5 m stor, troligen representerande ett större hus med två spismursrösen belägna i den norra långväggen. Omkring 240 kg bränd lera/tegel visar att eldstäderna åtminstone delvis haft tegelförsedda partier. Inga hela tegelbitar påträffades men bredd och tjocklek kunde avläsas på ett antal bitar. På de större bitarna kunde även, i en del fall, tydliga spår av kluvet virke i lerformarna noteras.

Den upptagna ytan inom husgrunden präglades av ett gråbrunt-mörkbrunt kulturlager som var ungefär likformigt rakt igenom, 0,1-0,3 m tjockt. Den rikliga maskförekomsten inom grävningssytorna kan ha bidragit till en kraftig omrörning av jorden. I kulturlagret förekom kol i de flesta rutor samt i anslutning till spismursröset var även rester efter en kolad stock. Någon tydlig brandhorisont kunde inte noteras i kulturlagret. Inga spår efter huskonstruktionen kunde heller noteras, t.ex. i form av virkesspår eller taknäver. Dock framkom en bit gröntonat fönsterglas. En mindre mängd skörbrända stenar påträffades i alla rensningslager.

I de flesta rutor och nivåer påträffades spridda fragment av brända och obrända ben/tänder, dock ej några större mängder. Likaså framkom bitar av rödgods (vanligen glaserat på insidan) och grått stengods. Fragmenten representerar främst mindre kärl i form av skålar, koppar och krus. Någon bit visar troligen på en glaserade kannan och även i ett fall ett keramikfat med dekor och glasyr på ovansidan. Av metall framkom både bruksknivar samt köksknivar (bordsknivar) varav en med kvarvarande spår av ben/hornskäft, smidda spikar, mynt och en pilspets av järn.

Kulturlagret i grunden är svårtolkat. Om huset brunnit, som spritt kol och en kolad stock antyder, borde mer föremål ha hittats, också brandskadade föremål. Ett alternativ är att huset monterats ned och återuppförts på annat ställe. Detta skulle förklara varför inga spår efter någon byggnad påträffades.

De undersökta ytorna utanför husgrunden, totalt 22, visar på liknande material som från husgrunden. I de flesta meterrutor påträffades bränd lera/tegel i varierande kvantiteter. I en del rutor förekom ansamlingar av tydligt skörbränd sten. I rutorna framkom även spridda metallfynd samt i många rutor fragment av brända ben. I två områden påträffades rikligt med benfragment (se fig. 4, A-B). A bestod främst av brända ben medan B främst utgjordes av obrända ben/tänder. Båda ansamlingarna representerar avfall som dumpats i anslutning till den stora grunden. I två meterrutor norr om den stora husgrunden återfanns även två bitar av gröntonat planglas.

De fynd som påträffats på boplatsen och i husgrunden visar på relativt hög kvalitet, t.ex. keramik och knivar med benskaft. Åtminstone keramiken bör vara importgods. Vad gäller dateringen visar fyndmaterialet på 1400-tal till början av 1600-talet. De spismursrösen som är belägna norr om anl. 9A-B visar att fler byggnader av bostadskaraktär stått på platsen. Huruvida dessa var samtida med den stora grunden kan inte avgöras. Fynd av

planglas visar troligen att man haft enstaka fönster som varit glasade (de tre påträffade bitarna har alla olika kulör vilket antyder tre olika ursprung).

10 Vetenskaplig tolkning

Den gårdsplats som undersökts i Degerbyn var bebodd under 1500-talet med namngivna brukare. Från att vara en drygt medelstor gård i övre Norrland kom en nedgång i slutet av 1500-talet och 1601 hade man endast 1 tunnans utsäde och två kor. Gården kan ha upphört redan 1602 då ägorna läggs under Degerbyn (Lundström 2004). Utgrävningarna av Raä 343, Skellefteå sn, är en av tre utgrävningar av senmedeltida gårdsplatser som genomförts under sommaren 2014. De två andra utgörs av Raä 508 och 621, Lövånger sn (se även Silvermuseet, rapport nr 68-69). En jämförelse mellan de tre lokalerna visar på olikheter i utformningar av husen och på olikartade fyndmaterial. Den grund som här undersökts liknar det stora huset som Gustav Hallström undersökte 1921, i Björnsbyn, norr om Luleå. Förhållandevis goda ekonomiska omständigheter antyds på Ön genom fynd av fönsterglas, keramik av god kvalitet samt benskaffförsedda bordsknivar och mynt. En parallell till knivarna finns från Björnsbyn, Nederluleå sn (samtliga bönder i Björnsbyn hade mycket metaller samt 7-76 lod silver per gård vid Älvsborgs lösen, 1571), en kniv med benskaff med ornering av koncentriska cirklar. På samtliga senmedeltida boplatser som undersökts i övre Norrland har tegel påträffats. Detta borde innebära att tegel brukades frekvent på många senmedeltida gårdar, troligen mycket lokalt producerat och av tämligen undermålig kvalitet. I denna del av Degerbyn fanns också lera till att framställa tegel, en verksamhet som förekommit i byn långt in på 1900-talet. I denna rapport saknas ett antal viktiga beståndsdelar: dvs. 14C-dateringar och osteologiska analyser. Dessa redogörs för i en sammanfattande del, 2017.

11 Fortsatta undersökningar

Utgrävningarna Av Raä 343 kommer att avslutas 2015. Då kommer Rn 4 i husgrunden att slutföras och profilen att ritas. Dessutom kommer enstaka nya meterrutor att undersökas samt hela undersökningsområdet att återställas.

12 Utvärdering

Undersökningsmetodiken fungerade på ett bra sätt. Ett problem var det mycket varma vädret och den torra jorden. Av den anledningen alstrades mängder av stendamm vid sållning. Förhållandet gjorde att andningsmask fick användas. Utläggningen av meterrutor samt även metalldetektorundersökningen visade sig vara mycket värdefulla för att lokalisera ytor där avfall deponerats.

13 Referenser

FMIS.

Lantmäteriverket, historiska kartor.

Lundström, U. 2001. Skellefteå socken 1650-1790. *Kulturens frontlinjer. Skrifter från forskningsprogrammet Kulturgräns Norr 24*. Umeå.

- Lundström, U. 2004. Bönder och gårdar i Skellefteå socken 1539-1650. *Kulturens frontlinjer. Skrifter från forskningsprogrammet Kulturgräns Norr 3*. Umeå.
- Nordlander, J. 1905. *Jordeboken af Västerbotten pro anno 1543*. Upsala.
- Rahtje, L. 2003. *Provundersökning av fornlämning Raä 508 i Böle 3:4, Lövånger socken, Västerbottens län*. Rapport, Arkeologiska Institutionen Umeå Universitet. Umark 29.

14 Bilaga

14.1 Beskrivning av område och anläggningar

På flackt krön av åssträckning (NNÖ-SSV) är en gårdsplats bestående av husgrunder, spismursrösen, röjningsrösen samt gropar (fig. 4). Platsen är beväxt med tämligen tät bestånd av gran med inslag av björk och tallar. Markvegetation av gräs, mossa, örter samt en mängd uppslag av rönnpantor. Området omges till stora delar av odlad mark.

Längst i N är:

1 Spismursröse, 4 m i diameter och intill 0,7 m h. Sondning visade på kraftigt mörkfärgad jord, samt sten. Beväxt med mossa och örter samt en björk och några granplantor. Koordinat 7195669/0778727±9.

7 m VNV om 1 är:

2 Spismursröse, ovalt, 4 x 3 m (N-S) och intill 0,6 m h. Sondningen visade på mörk sotfärgad jord, samt sten. I anslutning och N om spismursröset är en upphöjd rektangulär yta, 2 x 1,5 m (NNÖ-SSV) och intill 0,3 m h. Sondningen visade på kraftigt mörkfärgad jord samt stenar. Beväxt med mossa och örter. Koordinat 7195673/0778718±9.

4 m SSÖ om 2 är:

3 Spismursröse?, ovalt, 3,2 x 2,4 (Ö-V) och intill 0,5 m h. Sondningen visade på gråbrun kulturpåverkad jord samt sten. Beväxt med en stor gammal gran och i övrigt mossa, örter samt rönnpantor. Koordinat 7195666/0778725±7.

5 m SV om 2 är:

4 Spismursröse?, ovalt, 4 x 3,6 m (Ö-V) och intill 0,4 m h. Sondningen visade på mörkbrun humusfärgad jord och sten. I anslutning till spismursröset, i N, är en oval grop, 1,5 x 1 m (Ö-V) och intill 0,15 m djup. Skada? Beväxt med yngre granar. Koordinat 7195668/0778708±8.

V om 4 är:

5 Avlång försänkning, ca 3 x 1-2 m stor (NNÖ-SSV) och intill 0,4 m djup. Antydning till vall i N och SÖ. Intill 1 m bred och 0,1 m h. Sondningen visade på omrörd jord och

sten. Beväxt med gräs, örter och i N och NÖ ett antal björkar och några granar. Koordinat 7195665/0778698±5.

4 m ÖSÖ om 1 år:

6 Husgrund?, markerad som en närmast rektangulär yta, 4,5 x 2,8 m (NNÖ-SSV) och intill 0,15 m h. Sondningen visade på kraftigt mörkfärgad jord. Beväxt med mossa, gräs och örter samt några rönnplantor. Koordinat 7195660/0778720±9.

1,5 m Ö om 6 år:

7 Närmast rektangulär försänkning, 5,6 x 3 m (Ö-V) och intill 0,3 m djup. Sondningen visade på omrörd grå jord samt kol i botten. Beväxt med gräs, örter, rönnplantor och i kanterna granar. Koordinat 7195660/0778730±10.

I anslutning till anläggningen i NÖ är:

8 Röjningsröse, ovalt, 3,5 x 2,2 m (N-S). Sondningen visade på omrörd jord, sten och därunder blekjordsbildning. Beväxt med mossa, örter och rönnplantor. Koordinat 7195668/0778736±8.

14 m SV om nr 6 är:

9A Husgrund, rektangulär, ca 8,5 x 7,2 m (Ö-V). Anläggningen markeras av tydligt markerade kanter i S, Ö och N, 0,2-0,3 m h. I S och i N både känn- och synbar stenskoning. I det NV hörnet är ett spismursröse, 3,5 x 4 m (NS) och intill 0,5 m h. Sondningen i husgrunden visade på sten och brun humusfärgad jord och i grundens yta liknande jord som i röset. Beväxt med gräs, örter, fyra björkar och ett antal mindre granar. Koordinat 7195643/0778721±8.

I omedelbar anslutning och V om 9A är:

9B Husgrund, ursprungligen rektangulär, 8,5 x 6,8 (Ö-V). Något skadad i NÖ hörnet. Markerad i N, S och V av 0,1-0,3 m h kanter. I Ö delen av grunden, mot 9A, ligger ett 15-tal, 0,1-0,3 m stora stenar som verkar sekundärt uppkastade. I NÖ kanten av grunden är ett spismursröse, 3 x 2 m (Ö-V) och intill 0,3 m h. Sondningen i röset visade på sten och ljusbrun jord. Sondningen i grunden visade på liknande typ av jord. Beväxt med mossa, örter, ett tiotal unggranar och två björkar. Koordinat 7195647/0778706±12.

Nummer 9A och 9B kan tillhöra samma huskonstruktion, således en lång husgrund.

Mellan 9A och 9B är:

10 Oregelbunden grop, 7 x 2,4 m (NNV-SSÖ) och intill 0,6-1,2 m djup. Sondningen i mitten av gropen på ljusbrun jord med antydning till blekjordsbildning. I N kanten och i mellersta partiet är en större tall och en gran. Tallen bör vara 100-130 år gammal och granen något yngre. Således är gropen ingen recent täckgrop men det måste vara en täkt då jorden är bortförd. Enligt förslag från Ortsbefolkningen har man tagit lera till

tegeltillverkning. I övrigt beväxt med små ormbunkar, bärris, örter samt några unggranar. Koordinat 7195652/0778710±11.

8 m SV om 9A är:

11 Röjningsröse, okänd form, belamrad med nerfallen björk, ca 2,5 m i diameter och intill 0,5 m h. På lämningen är två gamla stubbar, i övrigt beväxt med mossa och bärris. Koordinat 7195639/0778700±7.

6 m ÖSÖ om 11 är:

12 Husgrund?, markeras av en 5 x 2 m (Ö-V) svacka. Svackan är intill 0,4 m djup. I S kanten är en vall, intill 0,5 m bred och 0,3 m h. Sondningen visade på mörkbrun jord med inslag av bränd lera/tegel. Beväxt med gräs, mossa, örter, plantor av rönn samt en granplanta. Koordinat 7195631/0778713±10.

6 m SÖ om 12 är:

13 Spismursröse, 3,4 x 2,3 m (N-S) och intill 0,4 m h. Sondningen visade på gråbrun jord och sten. Beväxt med mossa, gräs, örter samt rönnplantor. Koordinat 7195620/0778725±9.

2 m SV om 13 är:

14 Husgrund/förhöjd yta, oregelbunden, 4 x 3 m (N-S) med intill 0,25 m h kanter. Sondningen visade på tämligen stenfri och väldigt mörk jord. Ingen direkt stenförekomst i kanterna. Ytan kan sammanhänga med en större husgrund som sträcker sig i NNÖ-SSV riktning och i samband med spismursröset (nr 13). Beväxt med gräs, örter och unga granplantor. Koordinat 7195619/0778717±9.

14.2 Delundersökning av anl. 9A, husgrund

14.2.1 Beskrivning före utgrävning

Husgrunden indelades 2013 i två delar (anl 9A-B) men kan troligen utgöra en enda byggnad då det saknar tydliga uppdelningar mellan A-B (fig. 6). Hela grunden är rektangulär och 18 x 7,6 m stor (Ö-V). I S markeras den av en upphöjd kant, 0,1-0,2 m h med längst i S en tydlig vall, ca 1 m bred och intill 0,15 m h. Den V sidan markeras också av en upphöjd kant och vall, den senare ca 1 m bred och intill 0,2 m h. Den Ö sidan markeras av en tydlig kant 0,2-0,35 m h med ställvis synliga stenar. I N är en kant i NÖ, därefter diffusa begränsningar. I den N långsidan är två spismursrösen. Det i Ö är ovalt, ca 5 x 4 m (Ö-V) och intill 0,6 m h. Det V är mindre, ovalt, 4 x 3 m (N-S) och intill 0,3 m h, delvis skadat av täktgrop. I mittpartiet av grunden och mot N är en täktgrop, ca 5 x 3,2 m och intill 1,3 m dj. Täkten har enligt uppgift skett i samband med tillverkning av tegel. S om täkten ligger en del uppkastade stenar inom ett 4 x 3 m stort område. Stenarna är 0,3-0,6 m stora.

14.2.2 Beskrivning efter avtorvning

En 2 x 8 m stor (N-S) yta stakades ut i grundens Ö del löpande över spismursrösets Ö del (fig. 4, bild 1-2). Ett en meter brett schakt stakades också mot Ö, mot grundens kortsidekant. Vid avtorvningen påträffades främst bitar av bränd lera/tegel (totalt drygt 0,7 kg). Den största mängden i kanterna i N och Ö. Dessutom påträffades enstaka brända ben. Längst i V framkom en bit keramik i form av rödgods med möjligen glasering på insidan. Dessutom några fragm. brända ben samt en bit järnslag.

14.2.3 Beskrivning, Rn 1

Ytan nedgrävdes 0,03-0,05 m (fig. 7, bild 3-4). Vid nedgrävningen framgick att den gråbruna, kulturfärgade jorden, bestod av små jordkulor. I alla meterrutor påträffades mask. Likaså framkom bränd lera/tegel i alla meterrutor, dock minst längst i S (totalt närmare 20 kg). I den N delen, vid spismursröset, fanns rikligt med tegel varav en del större bitar, några med avtryck (som mest drygt 2,5 kg i en meterruta). Här var även stenar av varierande storlek. I de flesta meterrutor förekom brända ben, vanligen 1-10 fragment (som mest 129 fragm., totalt 206 fragm.). I några meterrutor var även obrända ben. I den undersökta ytan påträffades vidare järnknivar: några smidda järnspikar, en hästkosöm, några bitar järnslag, ett mynt med punsat upphängningshål (Johan III, bild 20), sju bitar eldslagningsflinta, en liten bit buktigt glas (grönt), fem bitar rödgods (några med glasyr), en hank till en liten glaserad skål av rödgods (bild 14). I den utgrävda ytan framkom även enstaka skörbrända stenar samt kolbitar i de flesta rutor.

14.2.4 Beskrivning, Rn 2

Ytan nedgrävdes ytterligare 0,03-0,6 m (fig. 8, bild 5-7). I lagret påträffades rikligt med bränd lera/tegel (totalt närmare 108 kg). I botten av lagret var jorden likformig från koord. X 201 och norrut. I anslutning till spismursröset i norr, framkom rester efter en kolad stock. I övrigt förekom spridda stenar samt även tegelbitar i botten av Rn 2. Ingen konstruktion markerades av stenarna. Innan nedgrävning av lagret togs fem makrofossilprover (ca 3 l per prov).

I Rn 2 framkom spridda förekomster av brända ben i alla rutor (som mest 64 fragm. i en ruta, totalt 320 fragm.) och en del obrända ben och tänder (totalt 33 fragm.). I lagret påträffades två köksknivar varav en med delar av ben/horn-skaftet kvar (bild 21), ett 10-tal bitar rödgods de flesta brunglaserade på ovsidan (se exempel på fat, bild 12 a-b), två bitar grått stengods (bild 13), ett 10-tal bitar eldslagningsflinta, ett 10-tal hela eller delar av smidda spikar, 4 hästkosömmar, några järnfragment, tre bitar järnslag, en järnpilspets (bild 15-16) och ett bryne. I de flesta rutor framkom kolbitar.

14.2.5 Beskrivning, Rn 3

Ytan nedgrävdes 0,04-0,06 m (mest i N delen), fig. 9 och bild 8-9. Lagret var i stort sett likadant helt igenom med liknande fynd som i Rn 1-2. I botten av lagret var jorden i den sydligaste delen, på vällen, gulbrun-ljusbrown. I mitten av schaktet var jorden kraftigt mörkbrun med inslag av kol, bränd lera/tegel. I schaktet mot Ö, fanns längst mot V, blekjordsbildning med kol/sot från en gammal markyta. Längre mot Ö var kraftigt mörkbrun jord därefter ljusbrun jord med tegelbitar och längst i Ö, ljusbrun jord. I schaktets östligaste del var en del 0,2-0,5 m stora stenar, troligen delar av en stenskonung. I schaktets N del, vid spismursröset och utgrävningens V kant, var fortfarande en kolad stock inom ett 0,6 x 0,2 m stort (N-S) område (ej bortgrävd). Vid utgrävningen av Rn 3 påträffades vidare spridda förekomster av skörbrända stenar varav någon kraftigt skörbränd. Bränd lera/tegel påträffades i de flesta utgrävda rutorna (totalt drygt 105 kg), som mest över 30 kg i en ruta. Några tegelbitar hade avtryck efter växter eller träfibrer. En del tegelbitar kunde mätas vad gäller bredd och tjocklek: bredden varierade från 12,9-14,6 cm och tjockleken mellan 7,3-9,2 cm. I de flesta meterrutor påträffades brända ben (som mest 33 fragm. i en meterruta, totalt 216 fragm.) samt i en del meterrutor obrända ben och tänder (totalt 35 fragm.). Vidare framkom tre smidda spikar, ett järnfragment, ett bryne (se bild 17), ett bronsbleck, ett mynt med punsat upphängningshål (troligen Johan III). I de flesta meterrutor påträffades också kol.

14.2.6 Beskrivning, Rn 4 (en ruta ej nedgrävd)

Ytan nedgrävdes (dock ej rutorna längst i S) 0,03-0,08 m (ned till orörd mark), djupast i den N delen i samband med spismursröset (bild 10-11). I botten av lagret framkom på ett flertal ställen tydliga gamla markytor med blekjordsbildning och kol/sot. På flera ställen noterades gråbrun sand och delvis grus som lagts ovanpå gamla markytan. I lagret framkom rikligt med främst bränd lera/tegel (som mest drygt 10 kg i en ruta, totalt närmare 35 kg) varav någon bit med avtryck. I lagret var även en del spridda skörbrända stenar. I lagret framkom brända ben i de flesta rutor (som mest 26 fragment i en meterruta, totalt 108 fragm.) spridda förekomster av obrända ben och några tänder (totalt 26 fragm.). Dessutom två påträffades två bitar eldslagningsflinta, en bit stengods?, ett bronsbleck, en bit grönaktigt planglas (fönsterruta) samt en bit av en vridkvarn (bild 18). I de flesta rutor framkom kolbitar. Rn 4 ritades inte i plan då markytan bedömdes vara naturlig och var inte heller färdigundersökt, 2014.

14.2.7 Profil

Endast toppprofil avvägdes vid utgrävningarna 2014 (fig. 13). En fullständig profilritning kommer att genomföras 2015.

14.2.8 Sammanfattning, husgrund

Sammanfattningsvis kan man konstatera att kulturlagret i husgrunden var relativt likformigt färgat rakt igenom, dvs. bestående av brun-mörkbrun kulturfärgad jord med rikliga inslag av bränd lera/tegel samt spridda andra fynd. Totalt var detta kulturlager ca 0,1 m tjock längst i V, ca 0,25 m djupt i mitten och vid spismursröset över 0,3 m. I alla lager påträffades mask vilket kan ha påverkat fyndens belägenhet i kulturlagret. Förhållandevis mycket kol påträffades i grunden och en kolad stockbit fanns i samband med spismursröset. Detta kan eventuellt indikera att konstruktionen brunnit. I åtminstone de Ö delarna av grunden verkar man påfört jord för att bygga en plan yta för huset att stå på. I den upptagna ytan påträffades i övrigt inga konstruktionsdetaljer. Totalt framkom, inom den utgrävda ytan, drygt 240 kg bränd lera/tegel. I grunden påträffades inga hela tegelbitar, eller vittrade tegelbitar där mått för helt tegel kunde erhållas. Man kan dock konstatera att måtten på bredd och tjocklek varierar en del: tjocklek 6,7-9,2 cm (medelvärde 7,74 cm) och bredd 10,3-14,6 cm (medelvärde 12,34 cm). På en del tegel finns tydliga avtryck. Det vanligaste efter träfibrer, på vissa så tydliga att de måste komma från klivet virke som inte bilats. I materialet är klumpar av lera/mjåla, både bränt och obränt. Materialet har sannolikt använts som murbruk.

14.2.9 Fyndlista, husgrund 9A

14.2.9.1 Avtorvning

Meterruta 200/396:

Br lera/tegel, 1,0 g; ett fragm. br ben, 0,2 g; en bit rödgoods, vulster på utsida, kan ev. ha varit glaserad på insidan, eldpåverkad?, 3,1g.

Meterruta 201/395:

Br lera/tegel, 3,3 g; två fragm. br ben, 0,6 g; ett järnbleck 1,2 g.

Meterruta 201/396:

Br lera/tegel, 25,0 g.

Meterruta 202/395:

Br lera/tegel, 30,0 g.

Meterruta 202/396:

Br lera/tegel, 75,7 g.

Meterruta 203/395:

Br lera/tegel, 2,2 g.

Meterruta 203/396:
Br lera/tegel, 28,5 g.

Meterruta 203/397:
Br lera/tegel, 15,4 g.

Meterruta 203/398:
Br lera/tegel, 44,8 g; ett fragm. järnslag (?), 2,2 g; ett kvartsavslag, 0,1 g; en bit br lera
med avtryck, 2,2 g.

Meterruta 203/399:
Br lera/tegel, 216,6 g.

Meterruta 204/395:
Br lera/tegel, 10,6 g.

Meterruta 204/396:
Br lera/tegel, 4,9 g; ett fragm. br ben, 0,2 g.

Meterruta 205/395:
Br lera/tegel, 48,6 g.

Meterruta 205/396:
Br lera/tegel, 1,3 g.

Meterruta 206/395:
Br lera/tegel, 11,5 g.

Meterruta 206/396:
Br lera/tegel, 138,1 g.

Meterruta 207/395:
Br lera/tegel, 49,9 g.

Meterruta 207/396:
Br lera/tegel, 5,4 g.

14.2.9.2 Rensningsnivå 1

Meterruta 200/395:
Br lera/tegel, 60,1 g; 11 fragm. br ben, 1,8 g; en bit gråbeige flinta, 0,8 g; en bit sintrad
lera, 2,1 g; kol, 5,5 g.

Meterruta 200/396:

Br lera/tegel, 125,9 g; 129 fragm. br ben, 19,6 g; en smidd spik, 10,0 g; två bitar rödgods, glaserad på insidan, små vulster på utsidan, 1,3 g; kol, 0,4 g; en bit br lera/tegel med avtryck, 2,2 g.

Meterruta 201/395:

Br lera/tegel, 287,4 g; tre fragm. br ben, 1,1 g; en bit gråbeige flinta, 0,1 g; två smidda spikar, 5,8 g; två bitar sintrad lera, 3,4 g; kol, 27,9 g.

Meterruta 201/396:

Br lera/tegel, 1 150,6 g; nio fragm. br ben, 1,9 g; en tand, 2,7 g; ett bit gråsvart flinta; en liten järnkniv (koord 201,7/196,3, höjd 20,17), 2,0 g; kol, 35,2 g; en liten bit buktigt grönt glas med pålagd glastråd, 0,2 g.

Meterruta 202/395:

Br lera/tegel, 996,0 g; ett fyrkantigt bronsbleck med punsad dekor, 7,7 g; en bit rödgods, brun glasyr på insidan, 7,9 g.

Meterruta 202/396:

Br lera/tegel, 1 271,0 g; 10 fragm. br ben, 2,0 g; två fragm. obr ben, 9,6 g; en bit rödgods, brun glasyr på insida och små vulster på utsida, 1,4 g; en bit rödgods, del av hank (till liten skål) med spår av brun glasyr (bild 14), 9,9 g, kol, 16,0 g; en bit järnslag (bild 19), 37,2 g.

Meterruta 203/395:

Br lera/tegel, 757,1 g; två fragm. br ben, 0,7 g; kol, 1,2 g.

Meterruta 203/396:

Br lera/tegel, 1 578,6 g; fyra fragm. br ben, 1,1 g; en tand, 6,1 g; en smidd spik, 6,9 g; kol, 4,7 g; tre bitar järnslag, 75,6 g.

Meterruta 203/397:

Br lera/tegel, 1 300,0 g; fyra fragm. br ben, 1,6 g; sex fragm. obr ben, 35,6 g; en tand, 1,5 g; en hästkosöm, 6,4 g; tre järnfragment, 3,7 g; en kniv med tre nitar (koord. 203/397,3, höjd 20,27m), 46,3 g; en bit kalcinerad flinta, 0,4 g, kol, 6,6 g.

Meterruta 203/398:

Br lera/tegel, 675,5 g; sju fragm. br ben, 2,8 g; sju fragm. obr ben, 11,3 g; en tand, 0,7 g; tre bitar gråbeige flinta: 5,6 g; kol, 3,8 g.

Meterruta 203/399:

Br lera/tegel, 658,7 g; ett fragm. br ben, 0,1 g; två fragm. obr ben (ett obr ben med fyrkantigt upptaget hål), 11,5 g; en tand, 10,5 g; kol, 0,02 g; en bit br lera/tegel med avtryck, 0,7 g.

Meterruta 204/395:

Br lera/tegel, 415,2 g; tre fragm. br ben, 1,2 g; en bit sintrad lera, 0,4 g; en bit rödgods med brun glasyr, 2,4 g.

Meterruta 204/396:

Br lera/tegel, 873, 8 g; ett mynt, ca 18 mm i diam, ärgat med punsat hål (bild 20), 0,9 g (troligen en fyrk, 1/4 öre präglat under Johan III); kol, 5,6 g.

Meterruta 205/395:

Br lera/tegel, 690,1 g; sju fragm. br ben, 6,0 g; en tand, 1,2 g; kol, 37,0 g.

Meterruta 205/396:

Br lera/tegel, 757,3 g; ett fragm. br ben, 0,3 g; två fragm. obr ben, 22,3 g; kol, 10,9 g.

Meterruta 206/395:

Br lera/tegel, 1 418,5 g; ett fragm. br ben, 2,1 g; kol, 3,3 g.

Meterruta 206/396:

Br lera/tegel, 2 660,4 g; kol, 0,7 g.

Meterruta 207/395:

Br lera/tegel, 2 046,7 g; 10 fragm. br ben, 3,9 g; kol, 1,0 g; fem bitar br lera/tegel med avtryck, 16,1 g.

Meterruta 207/396:

Br lera/tegel, 2 062,2 g; fyra fragm. br ben, 2,1 g; kol, 1,2 g.

14.2.9.3 Rensningsnivå 2

Meterruta 200/395:

Br lera/tegel, 167,4 g; 55 fragm. br ben, 8,1 g; en tand, 1,8 g; en smidd spik, 8,7 g; ett järnfragment, 1,8 g; ett kvartsavslag, 3,1 g; kol, 0,3 g.

Meterruta 200/396:

Br lera/tegel: 105,1 g; 64 fragm. br ben, 8,2 g; ett fragm. obr ben, 6,0 g; en del av en smidd spik, 3,1 g; tre bitar rödgods, troligen från fat, brun och gulbrun glasyr på ovansida (bild 12), 27,7 g.

Meterruta 201/ 395:

Br lera/tegel, 1 327,8 g; 41 fragm. br ben, 4,3 g; två gråsvarta och två grå bitar flinta, 6,4 g; kol, 5,5 g.

Meterruta 201/396:

Br lera/tegel, 1 102,4 g; 21 fragm. br ben, 1,1 g; en pilspets, bild 15-16 (koordinat 201,3/396,7, höjd 20,24 m), järnfragm., 10,2 g; en bit grå flinta, 0,04 g; kol, 1,3 g.

Meterruta 202/395:

Br lera/tegel, 5 300 g; 19 fragm. br ben, 3,8 g; en bit gråsvart flinta, 7,7 g; kol, 12,9 g.

Meterruta 202/396:

Br lera/tegel, 1 384,5 g; fem fragm. br ben, 0,3 g; en smidd spik, del av, 4,1 g; en hästkosöm, 6,0 g; tre bitar rödgods varav två randbitar, brun glasyr på insidan, 1,4 g; kol, 2,6 g.

Meterruta 203/395:

Br lera/tegel, 5 200 g; 10 fragm. br ben, 3,3 g; en tand, 8,2 g; en kökskniv (koordinat 203/395,8, höjd 20,15): 32,0 g; en bit rödgods, randbit, eldpåverkad?, 5,0 g; kol, 1,0 g; två bitar br lera/tegel med avtryck, 5,9 g.

Meterruta 203/396:

Br lera/tegel, 1 711,0 g; tre fragm. br ben, 0,7 g; en hästkosöm, 3,1 g; en smidd spik, del av, 3,2 g; ett järnfragment, 1,8 g; en bit stengods, grå, ej glaserad, vulster på utsidan (bild 13), krus?, 5,4 g; kol, 7,6 g.

Meterruta 203/397:

Br lera/tegel, 1 122,7 g; åtta fragm. br ben, 1,1 g; fyra fragm. obr ben, 19,8 g; två tänder, 17,3 g; en smidd spik, del av, 5,2 g; en kökskniv (bild 21) med skaft av ben/horn (203,3/397,8, höjd 20,15 m), 25,5 g; en bit gråsvart flinta, 0,9 g; kol, 5,6 g.

Meterruta 203/398:

Br lera/tegel, 2 700 g; sex fragm. br ben, 1,8 g; elva fragm. obr ben, 37,9 g; två tänder, 34,2 g; en bit gråsvart flinta med spår av cortex, ett bit eldpåverkad flinta och en bit grå flinta, 2,3 g; en bit rödgods, 1,8 g; två bitar rödgods, randbit, brun glasyr på in och utsida (kan vara från tillbringare), 11,7 g; kol, 8,8 g.

Meterruta 203/399:

Br lera/tegel, varav en bit med avtryck , 97,4 g; tre fragm. br ben, 0,7 g; en del av en smidd spik, 3,4 g; kol, 0,9 g; två bitar järnslag, 24,6 g.

Meterruta 204/395:

Br lera/tegel, 13 500 g (två tegelbitar med avtryck; en bit 12,5 cm bred, 7 cm tjock; en bit 13 cm bred, 7,1 cm tjock; en bit 12,3 cm bred); sju fragm. br ben, 2,8 g; en hästskosöm, 6,0 g; en mindre kniv, 3,8 g; kol, 6,2 g; två fragment br lera med dekor (markerat med ett kryss): 7,5 g.

Meterruta 204/396:

Br lera/tegel, 6 300 g; 11 fragm. br ben, 3,2 g; en bit stengods, grått, från mindre kärl, oglaserat med små vulster på utsidan, 3,6 g; 0,9 g; kol, 14,8 g; ett bryne i två delar, 40,6 g.

Meterruta 205/395:

Br lera/tegel, 4 800 g; tre fragm. br ben, 0,9 g; ett fragm. obr ben, 4,1 g; två tänder, 5,3 g; kol, 9,6 g; kolprov 1 (koord 205,7/395,1, höjd 20,49 m), 3,8 g.

Meterruta 205/396:

Br lera/tegel, 10 500 g; 10 fragm. br ben, 7,3 g; en smidd spik, del av, 3,5 g; en bit rödgods, 0,3 g; en bit br lera/tegel med avtryck, 4,5 g.

Meterruta 206/395:

Br lera/tegel, 11 200 g; fyra fragm. br ben, 0,3 g; en bit rödgods, klar brun glasyr på insidan, vulster på utsidan, 3,3 g.

Meterruta 206/396:

Br lera/tegel, 22 500 g, (varav en bit 7 cm tjock, en annan 8,6 cm tjock, en tredje 11,1 cm bred, ytterligare en 12,7 cm bred och 7,8 cm tjock och en 6,7 cm tjock); två fragm. obr ben, 10,2 g; en bit grå flinta, 1,2 g; kol, 3,8 g; sintrad lera, 2,0 g.

Meterruta 207/395:

Br lera/tegel (varav en delvis glaserad tegelbit, 13,9 cm bred och 8 cm tjock samt en ornerad? tegelbit), 8 700 g; 22 fragm. br ben, 4,1 g; två fragm. obr ben, 7,5 g; en hästskosöm, 5,8 g; en del av en smidd spik, 13,5 g; kol, 1,1 g; en bit rödgods (?), 0,3 g.

Meterruta 207/396:

Br lera/tegel, tre bitar med avtryck (en tegelbit 12 cm bred och 7,8 cm tjock), 10 000 g; 28 fragm. br ben, 6,8 g; fyra fragm. obr ben, 39,5 g; en smidd spik, del av, 2,7 g; en smidd spik, 6,2 g; kol, 2,1 g.

14.2.9.4 Rensningsnivå 3

Meterruta 200/395:

Br lera/tegel, 84,1 g; åtta fragm. br ben, 2,3 g; kol, 1,2 g.

Meterruta 200/396:

Br lera/tegel, 255,2 g; 11 fragm. br ben, 2,9 g; kol, 6,1 g.

Meterruta 201/395:

Br lera/tegel, 2 700 g; 24 fragm. br ben, 4,6 g; två fragm. obr ben, 8,6 g; kol, 15,0 g.

Meterruta 201/396:

Br lera/tegel, 1 216,0 g; nio fragm. br ben, 2,9 g; två bitar grå flinta, 2,7 g; kol, 17,9 g; ett bryne, bild 17 (201,5/396,9, höjd 20,15), 62,4 g.

Meterruta 202/395:

Br lera/tegel, 3 000 g; två fragm. br ben, 0,4 g; en bit grå flinta, 2,5 g; kol, 10,1 g.

Meterruta 202/396:

Br lera/tegel, 7 300,0 g (en bit tegel med avtryck); sju fragm. br ben, 3,5 g; tre fragm. obr ben, 9,0 g; en bit gråsvart flinta, 1,4 g; kol, 6,3 g.

Meterruta 203/395:

Br lera/tegel, 12 641,6 g (en bit tegel 14,6 cm bred och 8,1 cm tjock; en bit tegel 11,3 cm bred; en bit tegel 12,9 cm bred och 7,5 cm tjock); fem fragm. br ben, 0,7 g; en bit gråbeige flinta, 1,4 g; kol, 9,5 g.

Meterruta 203/396:

Br lera/tegel, 1 620,6 g; 33 fragm. br ben, 4,9 g; en tand, 1,5 g; ett rektangulärt bronsbleck med hål, 0,9 g; kol, 11,9 g.

Meterruta 203/397:

Inga fynd.

Meterruta 203/398:

Br lera/tegel, 3 300 g; 10 fragm. br ben, 2,5 g; ett fragm. obr ben, 3,0 g; tretton tändar, 2,6 g; ett mynt, trol. ½ öre, 20 mm i diam., kraftigt korroderat, ärgat med punsat hål, 1,5 g (bild 22) visar på liknande utseende som det mynt som påträffades i meterruta 204/396 dvs. Johan III); kol, 9,0 g.

Meterruta 203/399:

Inga fynd.

Meterruta 204/395:

Br lera/tegel: 11 500,0 g; 12 fragm. br ben: 3,8 g; ett fragm. obr ben: 10,0 g; en smidd spik: 6,4 g; en bit flinta, 0,5 g; kol: 1,2 g.

Meterruta 204/396:

Br lera/tegel, 2 600 g; 18 fragm. br ben, 2,8 g; ett järnfragm., 1,4 g;
kol: 4,0 g.

Meterruta 205/395:

Br lera/tegel: 7 800 g (en tegel med avtryck); nio fragm. br ben: 3,7 g; ett fragm. obr ben, 0,6 g; två tänder, 25,9 g; en bit kvarts, 2,0 g; kol från träkonstruktion, 5,4 g.

Meterruta 205/396:

Br lera/tegel, 1 848,1 g; 30 fragm. br ben, 8,4 g; kol, 2,7 g.

Meterruta 206/395:

Br lera/tegel, 31 200 g (en bit tegel med avtryck, ca 7,4 cm tjock; en bit tegel, 8,7 cm tjock och 14,3 cm bred; en bit tegel 11,8 cm bred och 9,2 cm tjock, två bitar tegel med avtryck); sex fragm. br ben, 4,3 g; ett fragm. obr ben, 2,3 g; en tand, 7,8 g; kol, 28,4 g.

Meterruta 206/396:

Br lera/tegel, 7 200 g (en bit tegel med växtavtryck; en bit tegel ca 8,3 cm tjock); två fragm. br ben, 2,8 g; två fragm. obr ben, 6,2 g; två smidda spikar, delar av, 14,0 g; kol, 5,5 g.

Meterruta 207/395:

Br lera/tegel, 8 300 g (en bit tegel 10,6 cm bred och 7,4 cm tjock; en bit tegel 13 cm bred och 7,3 cm tjock); 21 fragm. br ben, 6,1 g; tre fragm. obr ben, 5,8 g; en bit grå flinta, 0,2 g; kol, 3,4 g.

Meterruta 207/396:

Br lera/tegel, 3 000 g; nio fragm. br ben, 3,2 g; tre fragm. obr ben, 8,4 g; en tand, 12,6 g; kol, 2,0 g.

14.2.9.5 Rensningsnivå 4

Meterruta 200/395:

Ej utgrävd vidare.

Meterruta 200/396:

Ej utgrävd vidare

Meterruta 201/395:

Ej utgrävd vidare.

Meterruta 201/396:
Ej utgrävd vidare.

Meterruta 202/395:
Br lera/tegel, 1 052,2 g; tre fragm. br ben, 0,5 g; en smidd spik, del av, 6,4 g; kol, 21,7 g.

Meterruta 202/396:
Br lera/tegel, 126,7 g; kol, 6,1 g.

Meterruta 203/395:
Br lera/tegel, 10 200 g; ett fragm. br ben, 0,1 g; två tänder, 4,8 g.

Meterruta 203/396:
Br lera/tegel, 1 951 g; en bit stengods?, brun glasyr på insidan, 0,3 g; kol, 4,6 g.

Meterruta 203/397:
Br lera/tegel, 8,0 g; kol, 11,4 g.

Meterruta 203/398:
Br lera/tegel, 870,4 g; sex fragm. br ben, 1,7 g; sex fragm. obr ben, 21,4 g; en tand, 1,6 g; en bit kalcinerad flinta, 0,9 g; kol, 9,7 g.

Meterruta 203/399:
Br lera/tegel, 955,5 g; sju fragm. br ben, 1,0 g; kol, 2,3 g.

Meterruta 204/395:
Ej utgrävd Rn 4, 2014.

Meterruta 204/396:
Br lera/tegel, 1 530,4 g; 18 fragm. br ben, 3,6 g; kol, 10,4 g.

Meterruta 205/395:
Br lera/tegel, 1 423,2 g; 26 fragm. br ben, 4,3 g; ett fragm. obr ben, 1,4 g; fyra tänder, 15,7 g; en bit kalcinerad flinta, 0,2 g; kol, 10,4 g; en bit grönt planglas: 0,8 g.

Meterruta 205/396:
Br lera/tegel, 415,8 g; nio fragm. br ben, 2,2 g; kol, 4,6 g.

Meterruta 206/395:
Br lera/tegel, 8 800 g (en bit tegel med avtryck; en bit tegel ca 8,5 cm tjock); fyra fragm. br ben, 1,8 g; åtta fragm. obr ben, 25,5 g; två tänder, 24,5 g; en smidd spik?, del av, 5,7

g; ett bleck, brons/koppar, 2,7 g; kol, 10,8 g; en del av underdel till en vridkvarn, bild 18 (tydliga färor efter en överliggare dock är stenen är väldigt avnött i kanterna vilket visar att den använts mycket efteråt, diametern på kvarnstenen kan uppskattas till ca 0,65 m), 2 972,1 g.

Meterruta 206/396:

Br lera/tegel, 570,2 g; nio fragm. br ben, 2,4 g; ett fragm. obr ben, 0,4 g; kol, 2,0 g.

Meterruta 207/395:

Br lera/tegel, 2 400 g; 16 fragm. br ben, 2,1 g; en tand, 17,7 g.

Meterruta 207/396:

Br lera/tegel, 4 600 g; nio fragm. br ben, 3,0 g; en smidd spik, 10,2 g.

14.2.9.6 Makroprover

Fem makroprover togs ur kulturlagret i husgrund 9 A, i schaktets mellersta och N del (se fig. 8. Proverna togs ned i Rn 3.

A Makroprov, ca 3 l, koord. 203,6/395,5.

B Makroprov, ca 3 l, koord. 204,5/395,5.

C Makroprov, ca 3 l, koord. 205,5/395,5.

D Makroprov, ca 3 l, koord. 206,55/395,5.

E Makroprov, ca 3 l, koord. 204,45/396,4.

14.2.9.7 Skörbränd sten i husgrund, Rn 1-3 sammanslaget

Meterruta 200/396

2 stenar, 0,65 kg.

Meterruta 201/395

5 stenar, 0,5 kg.

Meterruta 201/396

4 stenar, 0,3 kg.

Meterruta 202/395

3 stenar, 0,4 kg.

Meterruta 202/396

9 stenar, 1,0 kg.

Meterruta 203/397
3 stenar, 0,25 kg.

Meterruta 203/399
2 stenar, 0,6 kg.
Meterruta 204/395
5 stenar, 0,5 kg.

Meterruta 205/395
18 stenar, 13,75 kg.

Meterruta 206/395
3 stenar, 0,76 kg

Meterruta 206/396
2 stenar, 2,05 kg.

Meterruta 207/395
1 sten, 0,2 kg.

Meterruta 207/396
5 stenar, 0,5 kg.

14.3 Utgrävning av meterrutor inom boplatsytan

För att få ett bättre grepp om fyndmaterialet inom boplatsytan undersöktes 22 meterrutor (fig. 4). Dessa utlades symmetriskt med 4 m mellanrum. Dessutom utvidgades ytorna på ett ställe, eftersom det förekom rikligt med brända ben. Vid utgrävningen av rutorna nedgrävdes lagren till orörd mark (ofta blekjordsbildning). Vid utgrävningen noterades färg samt skörbrända stenar. Alla fynd tillvaratogs. Marken var torr vid utgrävningen. Kol togs tillvara i en del rutor.

14.3.1 Beskrivning av undersökta rutor

Meterruta 180/399 Mörkbrun jord i rutan. I ytan framkom 43 skörbrända stenar vägande 4,3 kg.

Meterruta 185/399 Gråbrun jord. Inga skörbrända stenar påträffades.

Meterruta 195/399 I rutan var blekjordsbildning under ett ganska tjockt lager av granbarr och humus. Under blekjordsbildningen var kulturpåverkad jord. Inga skörbrända stenar påträffades.

Meterruta 209/399 Gråbrun jord. Inga skörbrända stenar påträffades.

Meterruta 210/394 Gråbrun jord ned till 0,05 m därunder gulbrun jord. Inga skörbrända stenar.

Meterruta 210/398 Gråbrun jord med många fragment av brända ben. Inga skörbrända stenar påträffades.

Meterruta 210/399 Mörkbrun jord med rikliga förekomster av kol i S. Två skörbrända stenar vägande 0,12 kg.

Meterruta 210/404 Rutan belägen invid större sten. Mörkbrun jord fylld i grop. Fem skörbrända stenar vägande 2 kg.

Meterruta 210/409 Ljusbrun-gråbrun kulturpåverkad jord med ett 20-tal stenar i botten, 0,07-0,3 m stora. Inga skörbrända stenar påträffades.

Meterruta 215/389 I rutan var blekjordsbildning, delvis påverkad brun jord. Ingen skörbränd sten framkom.

Meterruta 215/394 I rutan var delvis blekjordsbildning samt något kol. Skörbrända stenar ej angivna.

Meterruta 215/399 Gråbrun jord, inga skörbrända stenar.

Meterruta 215/404 kraftigt mörk jord mot svart. 26 skörbrända stenar vägande 1,6 kg.

Meterruta 215/409 Gråbrun-ljusbrun jord. Inga skörbrända stenar påträffades.

Meterruta 220/379 Gråbrun, kulturpåverkad jord med ett 10-tal stenar i botten 0,1-0,4 m stora.

Meterruta 220/384 Mörkt gråbrun jord med två 0,25-0,3 m stora stenar i botten. Inga skörbrända stenar påträffade.

Meterruta 220/389 Ej möjlig att undersöka.

Meterruta 220/394 Brun kulturpåverkad jord. Inga skörbrända stenar påträffades.

Meterruta 220/399 Gråbrun jord. 23 skörbrända stenar vägande 0,5 kg.

Meterruta 220/404 Kraftigt mörk jord med åtta stenar i rutan, 0,1-0,4 m stora. Inga skörbrända stenar påträffades.

Meterruta 220/409 Mörkt gråbrun jord. Inga skörbrända stenar påträffades.

Meterruta 225/399 Gråbrun jord. 12 skörbrända stenar påträffade vägande 0,7 kg.

Meterruta 230/399 Gråbrun jord med sex 0,2-0,4 m stora stenar i botten. 10 skörbrända stenar vägande 0,75 kg.

14.3.2 Sammanfattning, utgrävda meterrutor inom boplatsytan

Sammanfattningsvis kan man konstatera att de flesta rutor hade kulturpåverkad jord, brun-mörkbrun med inslag av olika typer av fynd där bränd lera/tegel dominerar. Bränd lera/tegel påträffades i alla upptagna rutor, från 1,9 g till 3100 g (totalt närmare 10 kg). Tre rutor hade mer än 1 kg sådant material. Totalt påträffades brända ben i 16 rutor, varierande från några fragment till över 1000 fragment (totalt 3329 fragm.). I några rutor framkom mycket rikligt med brända ben. Dessa rutor, strax N om husgrund 9, måste tolkas som avfallsdumprar. I åtta rutor påträffades obrända ben från något fragment till över 100 bitar och i nio tänder/fragm./käkar (totalt 148 fragm., mest i meterruta 210/404). Vidare framkom fem bitar eldslagningsflinta, ett 10-tal bitar av smidda spikar, två hästkosömmar, åtta bitar järnslag, en hyska av järn, två bitar gröntonat planglas, tre bronsbleck samt tre bitar rödgods varav en hank. I ca 1/3 av rutorna påträffades skörbränd sten, mest i områdets S del, meterruta 180/399, med 43 stenar vägande 4,3 kg.

Sammanfattningsvis kan man konstatera att fyndmaterialet i meterrutorna påminner om det som påträffats i husgrunden. I två fall framkom ytor där man dumpat avfall från hushållet. Av de fynd som framkom kan man dra slutsatsen att det uppenbart recenta materialet endast bestod av stängseltråd och patronhylsor. Den mörka jorden i anslutning till de karterade anläggningarna visar att man även måste ha trampat runt i området så att jorden blivit omrörd. Man kan också konstatera att mask förekom i större delen av de utgrävda rutorna. Slutligen kan konstateras att inga spår av kritpipor noterades, varken i meterrutor eller husgrund. Förhållandet tyder på att aktiviteterna på gårdsplatsen ligger före tobakens introduktion i övre Norrland under första hälften av 1600-talet.

14.3.3 Fynd i meterrutor inom boplatsytan

Meterruta 180/399:

Br lera/tegel, 1711,8 g; 75 fragm. br ben, 18,7 g; två fragm. obr ben, 5,8 g; tre tänder, 26,8 g; en del av en spik, 1,6 g; kol, 11,7 g; tre bitar järnslag, 62,0 g.

Meterruta 185/399:

Br lera/tegel, 4,7 g; en smidd spik, del av, 3,3 g; kol, 1,5 g; ett förkolnat frö (?), 0,01 g.

Meterruta 195/399:

Br lera/tegel, 1,9 g.

Meterruta 209/399:

Br lera/tegel, 511,4 g; 1085 fragm. br ben, 176,9 g; fyra fragm. obr ben, 12,5 g; tre tänder, 41,9 g; en hästkosöm, 5,6 g; två smidda spikar, delar av, 12,5 g.

Meterruta 210/394:

Br lera/tegel, 1167,5 g; 154 fragm. br ben, 19,1 g; sex fragm. obr ben, 14,9 g; en tandemalj, 0,1 g; en bit gråbeige flinta, 0,3 g.

Meterruta 210/398:

Br lera/tegel, 697,7 g; 811 fragm. br ben, 161,9 g; två tänder, 6,6 g; en smidd spik, del av, 2,3 g; en hyska (järn) till klädesplagg, 0,7 g; kol, 0,6 g; en bit järnslag, 12,0 g.

Meterruta 210/399:

Br lera/tegel, 243,9 g; 979 fragm. br ben, 210,1 g; tre fragm. obr ben, 12,0 g; två tänder, 29,1 g; ett bronsbleck, 1,5 g; en bit rödgoods, hank, spår av gulbrun glasyr, 14,6 g; en bit br lera/tegel med avtryck, 0,8 g.

Meterruta 210/404:

Br lera/tegel, 3 100 g; 154 fragm. br ben, 38,2 g; 108 fragm. obr ben, 335,9 g; fyra tänder (tre käkben med tänder), 239,0 g; en smidd spik, del av, 6,6 g; ett bronsbleck med hål, 1,9 g; två bitar gråbrun flinta, 1,9 g; en bit rödgoods, oglaserad, bottendel?, 5,7 g; en bit järnslag, 12,8 g; en bit grönt planglas, 0,4 g.

Meterruta 210/409:

Br lera/tegel, 36,6 g; två fragm. obr ben, 8, 7 g; kol, 2,2 g.

Meterruta 215/389:

Br lera/tegel, 187,9 g; två fragm. br ben, 1,0 g; en tand, 5,6 g; en smidd spik, del av, 6,7 g; en del av smidd spik, 1,3 g; kol, 0,3 g.

Meterruta 215/394:

Br lera/tegel, 13,6 g; sju fragm. br ben, 0,9 g; en bit kvarts, 25,2 g; en patronhylsa, 12,0 g; kol, 5,8 g; en bit grönt planglas, 0,2 g.

Meterruta 215/399:

Br lera/tegel, 254,1 g; 31 fragm. br ben, 3,5 g; fyra fragm. obr ben, 5,7 g; fyra tänder, 34,5 g; en hästkosöm, 8,0 g; ett bronsbleck, omvikt, 0,7 g; tre patronhylsor, 36,9 g; en bit gråsvart flinta samt en bit kalcinerad flinta: 4,2 g; fem bitar rödgoods, oglaserat, tallrik?, 13,3 g.

Meterruta 215/404:

Br lera/tegel, 174,6 g; fyra fragm. br ben, 0,6 g; kol, 9,3 g.

Meterruta 215/409:

Br lera/tegel, 2,3 g; två fragm. br ben, 0,2 g; ett fragm. obr ben, 2,6 g.

Meterruta 220/379:

Br lera/tegel, 5,1 g.

Meterruta 220/384:

Br lera/tegel, 2,7 g; en smidd spik, del av, 4,4 g; en mynningsgbit dekorerad keramik, 3,0 g.

Meterruta 220/394:

Br lera/tegel, 419,2 g; två fragm. br ben, 0,2 g.

Meterruta 220/399:

Br lera/tegel, 527,2 g; sju fragm. br ben, 2,0 g; en smidd spik, 5,1 g.

Meterruta 220/404:

Br lera/tegel, 122,5 g; nio fragm. br ben, 2,5 g; två tänder, 0,7 g; tre sintrad lera/järnslag, 6,6 g.

Meterruta 220/409:

Br lera/tegel, 126,2 g; tre fragm. br ben, 1,3 g; kol, 0,7 g.

Meterruta 225/399:

Br lera/tegel, 50,8 g; fyra fragm. br ben, 0,2 g; sintrat tegel (?), 40,1 g.

Meterruta 230/399:

Br lera/tegel, 422,8 g.

14.4 Kontroll av metallutslag inom boplatsytan

Totalt påträffades ett närmare 70-tal utslag inom boplatsytan som kunde tolkas som annan metall än järn. Anläggningar genomsöktes inte med metalldetektor. Av utslagen kontrollerades hälften. Jämna och ojämna nummer slumpades varvid kontrollen blev på jämna nummer. Vid framtagning av metallfynden noterades jordfärgning, djup och andra fynd än metaller. Dessutom fotograferades och avritades de påträffade fynden.

Vid kontroll visade sig de flesta utslagen komma från järn dessutom visade sig tegelbitar ge metalldetektorutslag. Ett fåtal av järnfynden tillvaratogs. Däremot tillvaratogs brända och obrända ben samt andra icke metalliska fynd.

14.4.1 Beskrivning av provpunkter (se fig. 4)

Nr 2 Meterruta 239/402. Fynd av stängseltråd i brun jord.

Nr 4 Meterruta 225/408. Brun omrörd jord, lager 0,12-0,16 m dj. Fynd av brända ben och bränd lera/tegel.

Nr 6 Meterruta 227/401. Mörk jord intill 0,18 m dj. Fynd av smidd järnspik/hästsosöm, järnfragm.

Nr 8 Meterruta 222/400. Mörk jord intill 0,07 m tj lager. Fynd av smidd järnspik.

Nr 10 Meterruta 220/409. Ammunitionshylsa med fyra kvarvarande träpluggar (ej fotograferade). Funna under torvyta.

Nr 12 Meterruta 217/403. Dito.

Nr 14 Meterruta 215/402. Dito.

Nr 16 Meterruta 214/405. Mörk jord mellan stenar. En bit järntråd.

Nr 18 Meterruta 209/400. Mörk jord. Fynd av smidd järnspik och brända ben.

Nr 20 Meterruta 305/404. Mörk jord. Fynd av smidd järnspik.

Nr 22 Meterruta 203/410. Intill träd, grå jord. Fynd av stor järnkniv, del av.

Nr 24 Meterruta 199/403. Gråaktig jord. Fynd av lieblad, del av.

Nr 26 Meterruta 197/405. Mörk jord. Fynd av järntråd.

Nr 28 Meterruta 191/402. Troligen utslag av stor sten.

Nr 30 Meterruta 192/409. Mörk jord med inslag av bränd lera/tegel samt små skörbrända stenar. Fynd av smidd järnspik.

Nr 32 Meterruta 186/404. Gråaktig jord. Fynd av smidd järnspik, del av.

Nr 34 Meterruta 183/404. Mörk jord. Fynd av en mängd stängseltråd, en smidd järnspik, ett obränt ben samt brända ben.

Nr 36 Meterruta 203/402. Mörk jord. Fynd av järnfragment samt ett ornerat ändbeslag till knivskaft, brons.

Nr 38 Meterruta 232/390. Gråaktig jord. Fynd av smidd järnspik.

Nr 40 Meterruta 230/381. Gråaktig jord. Fynd av mycket liten järnkniv.

Nr 42 Meterruta 223/379. Fynd av fyra patroner, lösammunition.

Nr 44 Meterruta 320/286. Gråaktig jord. Fynd av järnnål?, del av.

Nr 46 Meterruta 223/389. Gråaktig jord. Fynd av en smidd järnspik.

Nr 48 Meterruta 225/392. Gråaktig jord vid sten. Fynd av fragment av smidd järnspik samt brända ben.

Nr 50 Meterruta 210/384. Gråaktig jord. Fynd av en del av fäste till hank, koppar.

Nr 52 Meterruta 210/304. Fynd av järnring.

Nr 54 Meterruta 213/396. Gråaktig jord. Del av blad till järnkniv?, del av smidd spik samt en bit järntråd.

Nr 58 Meterruta 210/393. Gråaktig jord med inslag av bränd lera/tegel. Fynd av smidd järnspik, del av.

Nr 60 Meterruta 214/387. Gråaktig jord med inslag av bränd lera/tegel. Fynd av smidd järnspik, del av.

Nr 62 Meterruta 207/380. Gråaktig jord. Fynd av smidd spik, del av.

Nr 64 Meterruta 199/386. Gråaktig jord. Fynd av en järnkniv och en del av smidd järnspik.

Nr 66 Meterruta 181/394. Gråaktig jord. Två delar av smidda järnspikar.

Nr 68 Meterruta 181/397. Gråaktig jord. Fynd av stängseltråd.

Sammanfattningsvis kan man konstatera att metalldetektorundersökningen främst visade på fynd av järn. Den visade även att området varit inhägnat för bete (stängseltråd) och att någon form av militärövning genomförts här (lösskott). Undersökningen visade vidare på två tydliga områden med mörk kulturfärgad jord: dels ett område 30 x 20 m stort från husgrund 9 och norrut och dels ett mindre område mot söder. Det framkom vidare att ett flertal provpunkter hade inslag av brända ben.

14.4.2 Tillvaratagna fynd från metalldetektoravsökning

F 4 Ett fragm. br ben, 0,9 g, meterruta 226/408.

F 6 En hästkosöm, 5,6 g; ett järnfragm. 1,8 g, meterruta 226/401.

F 18:2 16 fragment br ben, 1,6 g, meterruta 209/400.

F 20 En smidd järnspik i två delar, 2,7 g, meterruta 205/404.

F 22 Fynd av stor järnkniv, del av lövkniv?, 142,7 g, meterruta 203/410.

F 24 Fynd av lieblad, del av, 28,9 g, meterruta 199/403.

F 32 Ett fragm. br ben, 0,2 g, meterruta 185/404.

F 34 En smidd järnspik, 5,4 g; fem frag. br ben, 2 g, meterruta 183/404.

F 36 Ett ornerat ändbeslag till knivskaft, brons, 4 g, meterruta 203/402.

F 40 En liten järnkniv?, 2,6 g, meterruta 230/381.

F 44 Del av järnnål?, 1,4 g, meterruta 319/285.

F 46 En hästkosöm, 3,6 g, meterruta 222/389.

F 48:2 Ett fragm. br ben, 0,3 g, meterruta 224/391.

F 50 Del av fäste till hank på kittel, koppar, 11 g, meterruta 227/388.

F52 Järnring, 17,8 g, meterruta 221/384.

F 54:2 Fyra fragm. br ben, 0,7 g, meterruta 213/396..

F 56 Del av kökskniv, nitad skaftdel, meterruta 211/399.

F 64 En järnkniv, råämne?; en del av smidd spik, 1,4 g, meterruta 198/386.

F 68 Ett fragm. br ben, 0,4 g, meterruta 186/396.

14.5 Ritningslista

Ritning nr	Fornlämning	Anl. och typ	Typ av ritning	Skala original	Skala i rapport	Antal i rapport ⁶ och urspr. antal
3	Raä 343, Skellefteå sn	Boplats	Kartering	1:100/200	1:400	1 (5)
4	Raä 343, Skellefteå sn	Boplats, metalldetektorutslag	Kartering	1:100	1:400	1 (2)
5	Raä 343, anl 9A	Husgrund	Plan	1:40	1:100	3 (3)
6	Raä 343, anl. 9A, plan Rn 1	Husgrund	Plan	1:20	1:40	1 (1)
7	Raä 343, anl. 9A, plan Rn 2	Husgrund	Plan	1:20	1:40	1 (1)
8	Raä 343, anl. 9A, plan Rn 3	Husgrund	Plan	1:20	1:40	1 (1)
9	Raä 343, anl. 9A, avvägning före utgrävning	Husgrund	Plan	1:50	1:40	1 (1)
10	Raä 343, anl. 9A, avvägning Rn 1	Husgrund	Plan	1:20	1:40	1 (1)
11	Raä 343, anl. 9A, avvägning Rn 2	Husgrund	Plan	1:20	1:40	1 (1)
12	Raä 343, anl. 9A, avvägning Rn 3	Husgrund	Plan	1:20	1:40	1 (1)
13	Raä 343, anl. 9A, profil	Husgrund	Profil	1:10	1:20	2 (1)

14.6 Bildförteckning

I förteckningen anges Silvermuseets accessionsnummer för bilderna.

14.6.1 Vecka 1

- 2014:50 Anl. 9 A, husgrund, schakt före avtorvning, fr S. Foto av L. Liedgren, 2014.
2014:51 Dito fr SÖ. Foto av L. Liedgren, 2014.
2014:52 Dito fr Ö. Foto av L. Liedgren, 2014.
2014:53 Dito fr NNÖ. Foto av L. Liedgren, 2014.
2014:54 Dito fr NNÖ. Foto av L. Liedgren, 2014.
2014:55 Dito fr N. Foto av L. Liedgren, 2014.
2014:56 Dito fr S. Foto av L. Liedgren, 2014.
2014:57 Anl. 9 A, husgrund, schakt, avtorvning, fr NÖ. På bild är Pontus Johansson och Petter Sandström. Foto av L. Liedgren, 2014.
2014:58 Anl. 9 A, husgrund, schakt, avtorvning, fr N. På bild är Markus Fjällström, Pontus Johansson och Petter Sandström. Foto av L. Liedgren, 2014.
2014:59-61 Fynd nr 6 med metalldetektor: en hästskosöm, järn; ett järnfragm. Foto av M. Fjällström, 2014.
2014:62 Fynd nr 8 med metalldetektor: en järnspik. Foto av M. Fjällström, 2014.
2014:63 Fynd nr 8 med metalldetektor: ett obr ben. Foto av M. Fjällström, 2014.
2014:64-68 Fynd nr 10 med metalldetektor: fyra patroner, lösskott med hållare. Foto av M. Fjällström, 2014.
2014:69-70 Fynd nr 12 med metalldetektor: en patron, lösskott. Foto av M. Fjällström, 2014.
2014:71-72 Fynd nr 14, dito. Foto av M. Fjällström, 2014.
2014:73 Husgrund 9A, schakt, S delen, efter avtorvning, fr N. Foto av L. Liedgren, 2014.
2014:74 Dito, fr S. Foto av L. Liedgren, 2014.
2014:75 Husgrund 9A, schakt, efter avtorvning, fr S. Foto av L. Liedgren, 2014.
2014:76 Dito.
2014:77 Husgrund 9A, schakt mot Ö, efter avtorvning, fr Ö. Foto av L. Liedgren, 2014.
2014:78 Husgrund 9A, schakt, fr N. Foto av L. Liedgren, 2014.
2014:79 Dito, fr S. Foto av L. Liedgren, 2014.
2014:80-81 Fynd nr 18 med metalldetektor: en järnspik. Foto av M. Fjällström, 2014.
2014:82 Fynd nr 20 med metalldetektor: en järnspik m platt kropp. Foto av M. Fjällström, 2014.
2014:83-84 Fynd nr 22 med metalldetektor: del av stor järnkniv. Foto av M. Fjällström, 2014.
2014:85-86 Fynd nr 36:1 med metalldetektor: beslag till knivskaft. Foto av M. Fjällström, 2014.
2014:87-88 Fynd nr 36:2 med metalldetektor: ett järnbleck. Foto av M. Fjällström, 2014.
2014:89-90 Fynd nr 24 med metalldetektor: en del av lieblad, järn. Foto av M. Fjällström, 2014.
2014:92 Fynd nr 32 med metalldetektor: järnspik, kropp. Foto av M. Fjällström, 2014.
2014:93 Fynd nr 38 med metalldetektor: smidd järnspik. Foto av M. Fjällström, 2014.
2014:94 Fynd nr 40 med metalldetektor: en mycket liten järnkniv. Foto av M. Fjällström, 2014.

- 2014:95-97 Fynd nr 42 med metalldetektor: 4 patroner, lösskott. Foto av M. Fjällström, 2014.
- 2014:98-99 Fynd nr 44 med metalldetektor: en järnnål? Foto av M. Fjällström, 2014.
- 2014:102-105 Fynd nr 50 med metalldetektor: del av fäste till hank på kittel, koppar. Foto av M. Fjällström, 2014.
- 2014:106-107 Fynd nr 52 med metalldetektor: ring av järn. Foto av M. Fjällström, 2014.
- 2014:110-112 Fynd nr 56:1 med metalldetektor: del av knivblad och skaft, troligen bordskniv. Foto av M. Fjällström, 2014.
- 2014:113 Fynd nr 56:2 med metalldetektor: del av smidd järnspik, kropp. Foto av M. Fjällström, 2014.
- 2014:114 Fynd nr 56:3 med metalldetektor: järnfragment. Foto av M. Fjällström, 2014.
- 2014:115 Fynd nr 58 med metalldetektor: del av smidd järnspik. Foto av M. Fjällström, 2014.
- 2014:116 Fynd nr 60 med metalldetektor: del av smidd järnspik. Foto av M. Fjällström, 2014.
- 2014:117-118 Fynd nr 62 med metalldetektor: del av smidd järnspik. Foto av M. Fjällström, 2014.
- 2014:119-121 Fynd nr 64:1 med metalldetektor: en järnkniv. Foto av M. Fjällström, 2014.
- 2014:122 Fynd nr 64:2 med metalldetektor: del av smidd järnspik, kropp. Foto av M. Fjällström, 2014.
- 2014:123 Fynd 66:2 med metalldetektor: del av smidd järnspik, kropp. Foto av M. Fjällström, 2014.
- 2014:124 Fynd 66:1 med metalldetektor: del av smidd järnspik, huvud. Foto av M. Fjällström, 2014.
- 2014:125 Husgrund 9A, schakt, utgrävning av Rn 1, fr SSÖ. På bild är Pontus Johansson, Petter Sandström och Markus Fjällström. Foto av L. Liedgren, 2014.
- 2014:126 Husgrund 9A, schakt, utgrävning av Rn 1, fr S. På bild är Pontus Johansson, Petter Sandström och Markus Fjällström. Foto av L. Liedgren, 2014.
- 2014:127-128 Husgrund 9A, schakt, N delen, utgrävning av Rn 1, fr Ö. På bild är Pontus Johansson, Petter Sandström och Markus Fjällström. Foto av L. Liedgren, 2014.
- 2014:129 Dito, fr S. Husgrund 9A, schakt, utgrävning av Rn 1, fr SSÖ. På bild är Pontus Johansson, Petter Sandström och Markus Fjällström. Foto av L. Liedgren, 2014.
- 2014:130 Husgrund 9A, schakt, Rn 1, fr N. Foto av L. Liedgren, 2014.
- 2014:131 Husgrund 9A, schakt, N delen, Rn 1, fr V. Foto av L. Liedgren, 2014.

14.6.2 Vecka 2

- 2014:132 Husgrund 9A, schakt, N delen, Rn 1, fr S. Foto av . Liedgren, 2014.
- 2014:133 Husgrund 9A, meterschakt mot Ö, Rn 1, fr V. Foto av L. Liedgren, 2014.
- 2014:134 Husgrund 9A, schakt, S delen, Rn 1. Foto av L. Liedgren, 2014.
- 2014:135 Husgrund 9A, schakt, Rn 1, fr S. Foto av L. Liedgren, 2014.
- 2014:136 Husgrund 9A, schakt, nedgrävning av Rn 2, fr SSÖ. På bild är Markus Fjällström. Foto av L. Liedgren, 2014.
- 2014:137 Husgrund 9A, meterschakt mot Ö, Rn 1, fr Ö. Foto av L. Liedgren, 2014.

- 2014:138 Husgrund 9A, schakt, N delen, nedgrävning av Rn 2. Foto av L. Liedgren, 2014.
- 2014:139 Husgrund 9A, schakt, nedgrävning av Rn 2, fr N. På bild är Pontus Johansson. Foto av L. Liedgren, 2014.
- 2014:140 Husgrund 9A, schakt, nedgrävning av Rn 2, fr N. På bild är Pontus Johansson och Markus Fjällström.
- 2014:141 Husgrund 9A, schakt, nedgrävning av Rn 2, fr N. På bild är Petter Sandström, Pontus Johansson och Markus Fjällström. Foto av L. Liedgren, 2014.
- 2014:142 Husgrund 9A, schakt, Rn 2, fynd av pilspets av järn, fr S. På bild är Markus Fjällström. Foto av L. Liedgren, 2014.
- 2014:143 Dito.
- 2014:144 Husgrund 9A, utgrävning av Rn 2, N delen av schakt. På bild är Petter Sandström och Pontus Johansson Foto av L. Liedgren, 2014.
- 2014:145-146 Husgrund 9 A, schakt, Rn 2, fr S. Foto av L. Liedgren, 2014.
- 2014:147 Husgrund 9A, schakt, Rn 2, N delen, fr SSV. Foto av L. Liedgren, 2014.
- 2014:148 Husgrund 9A, schakt, Rn 2, kraftigt skörbränd sten i mittpartiet. Foto av L. Liedgren, 2014.
- 2014:149 Husgrund 9A, schakt, Rn 2, N delen, fr S. Foto av L. Liedgren, 2014.
- 2014:150-151 Husgrund 9A, schakt, Rn 2, kolad stock i samband med spismursröse, fr S. Foto av L. Liedgren, 2014.
- 2014:152 Dito, fr Ö. Foto av L. Liedgren, 2014.
- 2014:153-154 Husgrund 9A, schakt, Rn 2, fr N. Foto av L. Liedgren, 2014.
- 2014:155 Husgrund 9A, meterschakt mot Ö, Rn 2, fr N. Foto av L. Liedgren, 2014.
- 2014:156-157 Dito, fr Ö. Foto av L. Liedgren, 2014.
- 2014:158 Husgrund 9A, schakt, Rn 2, kolad stock i samband med spismursröse, fr SSÖ. Foto av L. Liedgren, 2014.

14.6.3 Vecka 3

- 2014:159 Husgrund 9A, schakt, nedgrävning av Rn 3, fr S. På bild är Pontus Johansson, Petter Sandström och Markus Fjällström. Foto av L. Liedgren.
- 2014:160 Dito, fr SSÖ. Foto av L. Liedgren, 2014.
- 2014:161 Dito, fr S. Foto av L. Liedgren, 2014.
- 2014:162 Husgrund 9A, meterschakt mot Ö, nedgrävning av Rn 3, fr S. På bild är Petter Sandström. Foto av L. Liedgren, 2014.
- 2014:163 Husgrund 9A, schakt, S delen, nedgrävning av Rn 3, fr NÖ. På bild är Pontus Johansson. Foto av L. Liedgren, 2014.
- 2014:164 Husgrund 9A, schakt, nedgrävning av Rn 3, fr S. Foto av L. Liedgren, 2014.
- 2014:165-167 Husgrund 9A, schakt, Rn 3, fr S. Foto av L. Liedgren, 2014.
- 2014:168 Dito, S delen, fr S. Foto av L. Liedgren, 2014.
- 2014:169 Husgrund 9A, schakt, N delen, Rn 3, fr VSV. Foto av L. Liedgren, 2014.
- 2014:170 Dito, fr Ö. Foto av L. Liedgren, 2014.
- 2014:171 Dito, fr N. Foto av L. Liedgren, 2014.

- 2014:172 Dito, fr Ö. Foto av L. Liedgren, 2014.
- 2014:173-174 Husgrund 9A, meterschakt mot Ö, Rn 3, fr Ö. Foto av L. Liedgren, 2014.
- 2014:175-176 Husgrund 9A, schakt, Rn 3, fr S. Foto av L. Liedgren, 2014.
- 2014:177 Dito, mittparti, fr S. Foto av L. Liedgren, 2014.
- 2014:178-179 Husgrund 9A, meterschakt mot Ö, Rn 3, fr Ö. Foto av L. Liedgren, 2014.
- 2014:180 Meterruta 210/404. I rutan framkom mängder av obrända ben. På bild är Pontus Johansson. Foto av L. Liedgren, 2014.
- 2014:181 Dito, käckben. Foto av L. Liedgren, 2014.
- 2014:182-183 Husgrund 9A, schakt, nedgrävning av Rn 4, fr S. På bild är Pontus Johansson, Markus Fjällström och Petter Sandström. Foto av L. Liedgren, 2014.
- 2014:184 Husgrund 9A, schakt, N delen, nedgrävning av Rn 4, fr Ö. På bild är Markus Fjällström. Foto av L. Liedgren, 2014.
- 2014:185 Dito, fr N. Foto av L. Liedgren, 2014.
- 2014:186 Husgrund 9A, schakt, nedgrävning av Rn 4, fr S. På bild är Petter Sandström. Foto av L. Liedgren, 2014.
- 2014:187 Husgrund 9A, meterschakt mot Ö, Rn 4, fr Ö. Foto av L. Liedgren, 2014.
- 2014:188 Husgrund 9A, schakt, nedgrävning av Rn 4, fr S. På bild är Markus Fjällström.
- 2014:189 Husgrund 9A, schakt, nedgrävning av Rn 3, fr NNÖ. På bild är Markus Fjällström och Petter Sandström. Foto av L. Liedgren, 2014.

14.7 Bilder

Bild 1 Husgrund 9A, schakt, före avtorvning, fr S. Foto av L. Liedgren, 2014.

Bild 2 Husgrund 9A, schakt, före avtorvning, fr N. Foto av L. Liedgren, 2014.

Bild 3 Husgrund 9A, schakt, Rn 1, fr S. Foto av L. Liedgren, 2014.

Bild 4 Husgrund 9A, schakt, Rn 1, fr N. Foto av L. Liedgren, 2014.

Bild 5 Husgrund 9A, nedgrävning av Rn 2, fr N. På bild är fr N: Pontus Johansson, Petter Sandström samt Markus Fjällström. Foto av L. Liedgren, 2014.

Bild 6 Husgrund 9A, schakt, Rn 2, fr S. Foto av L. Liedgren, 2014.

Bild 7 Husgrund 9A,
schakt i Ö, Rn 2, fr Ö.
Foto av L. Liedgren,
2014.

Bild 8 Husgrund 9A, schakt, Rn 3, fr S. Foto av L. Liedgren, 2014.

Bild 9 Husgrund 9A, schakt, Rn 3, fr Ö. Foto av L. Liedgren, 2014.

Bild 10 Husgrund 9A, schakt, nedgrävning av Rn 4. På bild är M. Fjällström. Foto av L. Liedgren, 2014.

Bild 11 Husgrund 9A, schakt, nedgrävning av Rn 4, fr S. På bild är fr S: Petter Sandström, Markus Fjällström och Pontus Johansson. Foto av L. Liedgren, 2014.

Bild 12 Fynd av glaserat och dekorerat fat, rödgods: a ovasida och b undersida, påträffad i meterruta 200/396, Rn 2. Foto av M. Fjällström, 2014.

Bild 13 Husgrund 9A, randdel till krus, stengods, påträffad i meterruta 203/396, Rn 2. Foto av M. Fjällström, 2014.

Bild 14 Husgrund 9A, hank till liten skål, rödgods, påträffad i meterruta 202/396, Rn 1. Foto av M. Fjällström, 2014.

Bild 15 Husgrund 9A, fynd av pilspets, Rn 2. På bild är Markus Fjällström och i bakgrunden, Pontus Johansson och Petter Sandström. Foto av L. Liedgren, 2014.

Bild 16 Husgrund 9A, fynd av pilspets, järn, påträffad i meterruta 201/396, Rn 2. Foto av M. Fjällström, 2014.

Bild 17 Husgrund 9A, fynd av bryne påträffat i meterruta 201/396, Rn 3. Foto av M. Fjällström, 2014.

Bild 18 Husgrund 9A, del av vridkvarn (uppskattad ursprunglig diameter ca 0,65 m), underliggare?, påträffad i meterruta 206/395, Rn 3. Foto av M. Fjällström, 2014.

Bild 19 Husgrund 9A, fynd av järnslag (smidesslagg), påträffad i meterruta 202/396, Rn 1. Foto av M. Fjällström, 2014.

Bild 20
Husgrund 9A,
fynd av mynt
med punsat hål
för upphäng-
ning, påträffat i
meterruta
204/396, Rn 1.
Trol. En fyrk,
1/4 öre, Johan
III. På bilden
syns
vasakärven och
till höger står
IOHAN. Foto
av M. Fjäll-
ström, 2014.

Bild 21 Husgrund 9A, fynd av bordskniv med ben/horn-skaft, påträffad i meterruta 203/397, Rn 2. Foto av M. Fjällström, 2014.

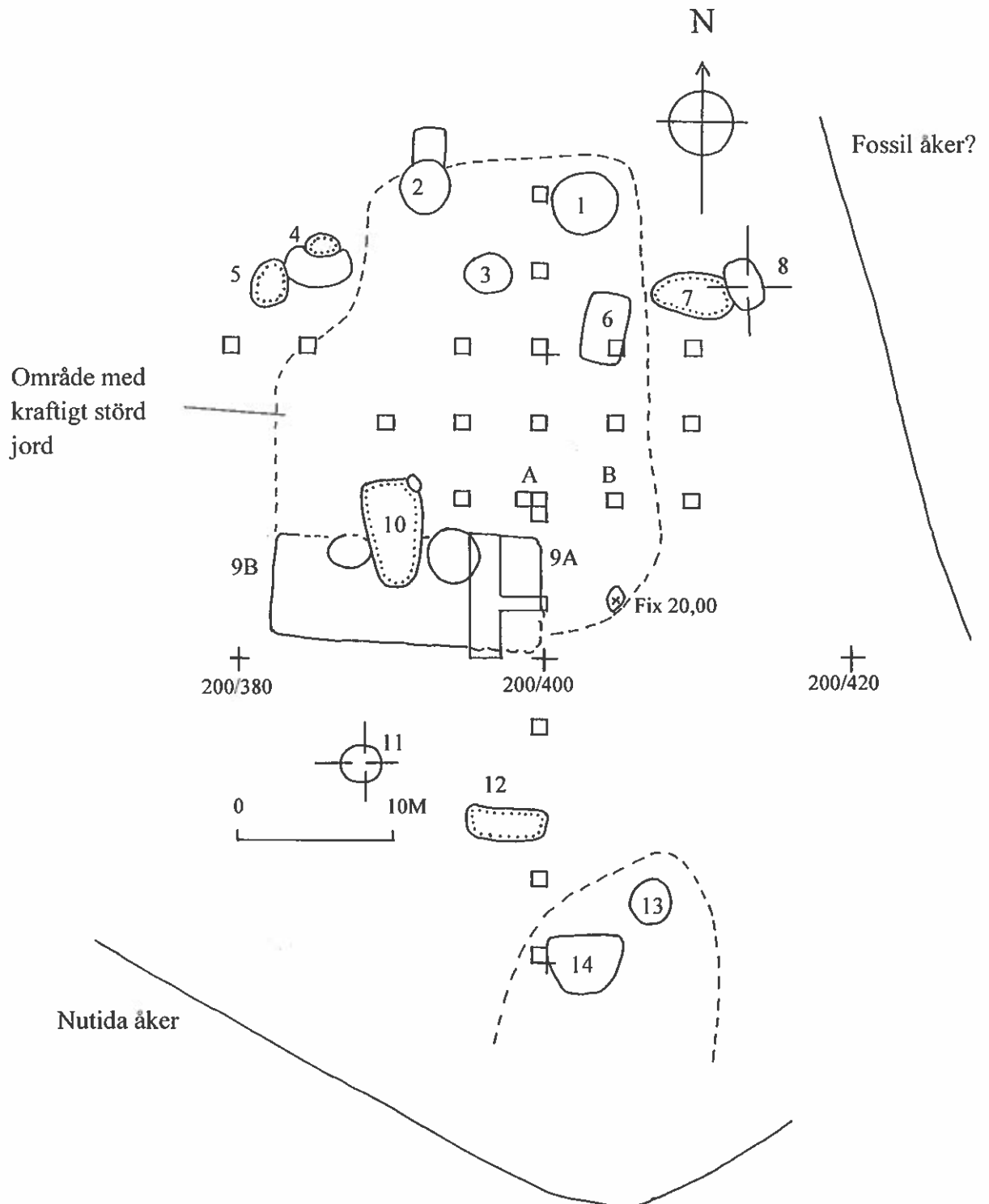
Bild 22 Husgrund 9A, fynd av mynt med punsat hål för upphängning, påträffat i meterruta 203/398, Rn 3. Trol. ½ öre, Johan III. Innanför cirkeln är Vasa-kärven med en krona i toppen, jfr bild 20. Röntgenbild av Föremålsvärden i Kiruna.

Teckenförklaring

	Torvyta		Kraftigt skörbränd sten
	Transkriberad torvyta eller osäker torvyta		Fördjupning
	Vegetationsskikt med humus		Förhöjning
	Rot eller stubbe		Röjningsröse
	Svagt färgad jord		Sankmark
	Kraftigt färgad		Näver
	Kraftig kol-och eller sotfärgning		Fyndplats/provpunkt
	Kolbitar och sot		Förhöjning/sluttning
	Trä med fiberriktning		Blekjordsbildning
	Osäker/diffus begränsning		B-horisont (anrikningsskikt)
	Gräns för utgrävning/ osäker gräns		C-horisont (opåverkad jord)
	Tegel		

Fig. 4

Kartering av L. Liedgren och M. Fjellström, 2013-2014

Koordinater i rikets nät (Sweref 99 TM) inmätta med RTK: 200/400 = X 7195639,86 Y 778719,39 ± 0,3 m; 200/370 = X 7195640,6 Y 778686,3 ± 0,19 m; fixpunkt 20,00 = 29,48 ± 0,14 m. Inte optimal precision p.g.a. tät skog.

Raä 343, Degerbyn, Skellefteå sn, metalldetektorutslag

Kartering av M. Fjellström och L.
Liedgren, 2014

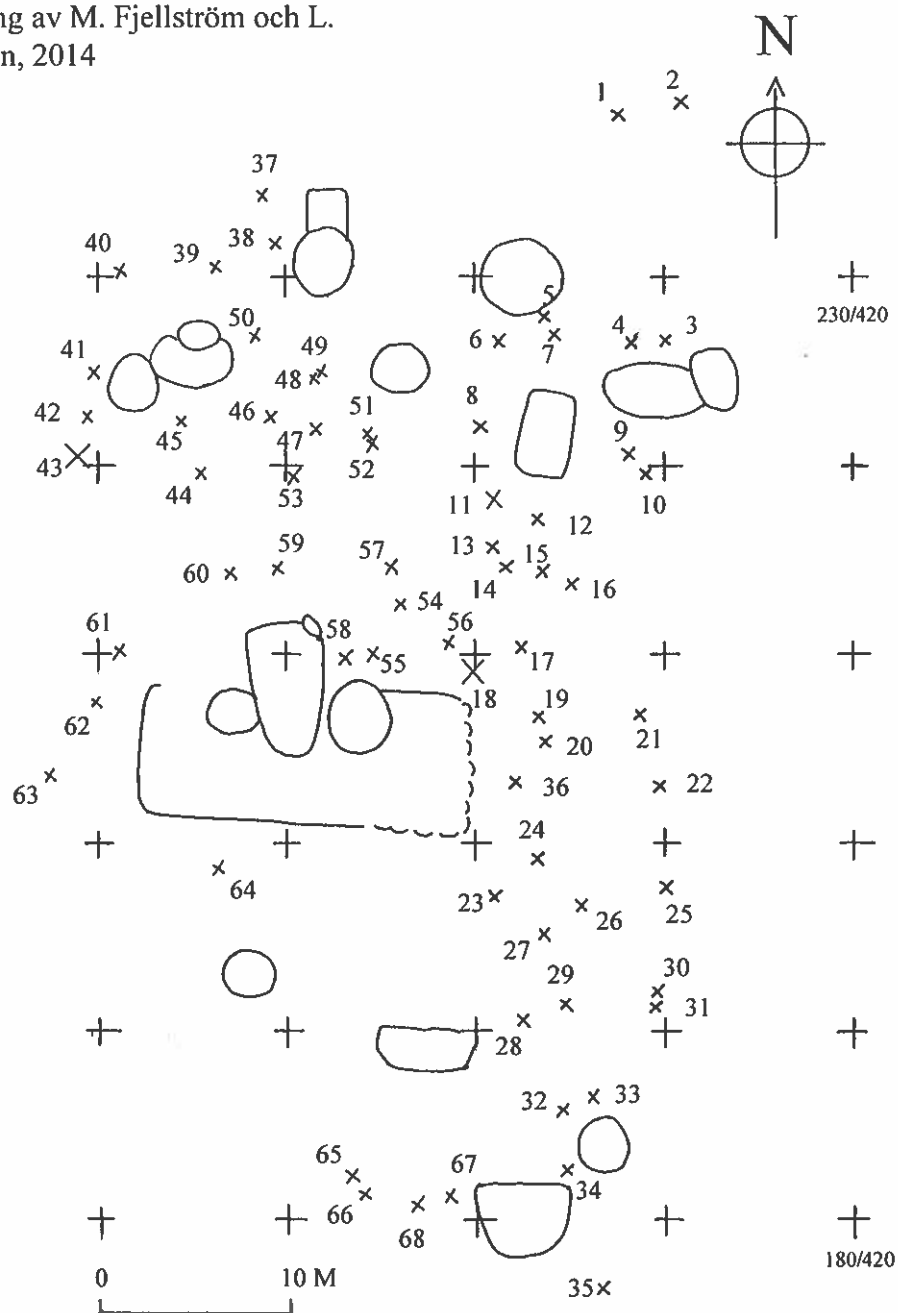
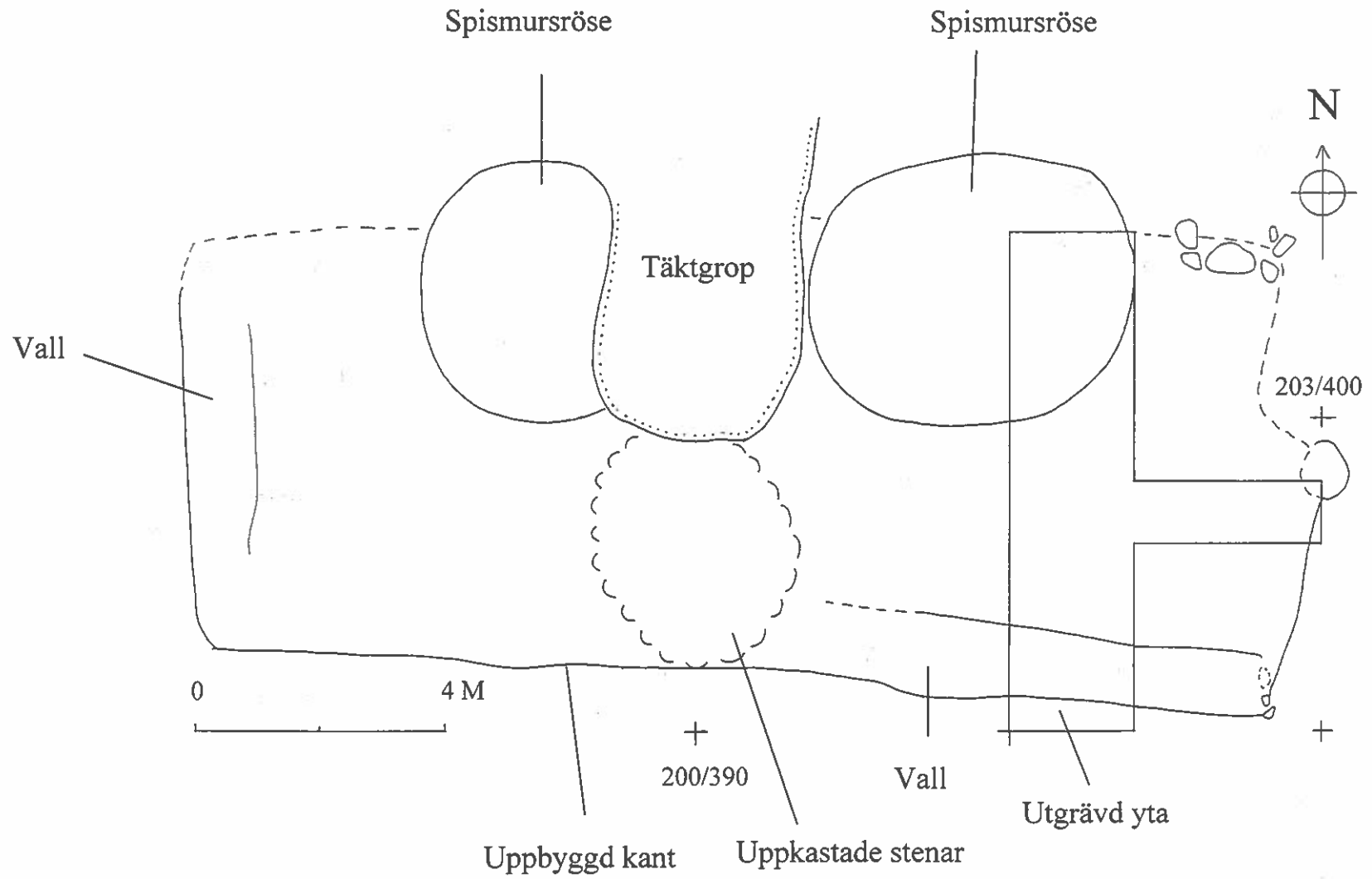

Fig. 5

Husgrund 9 A-B, Raä 343, Skellefteå sn
Ritning av L. Liedgren, 2014

Fig. 6

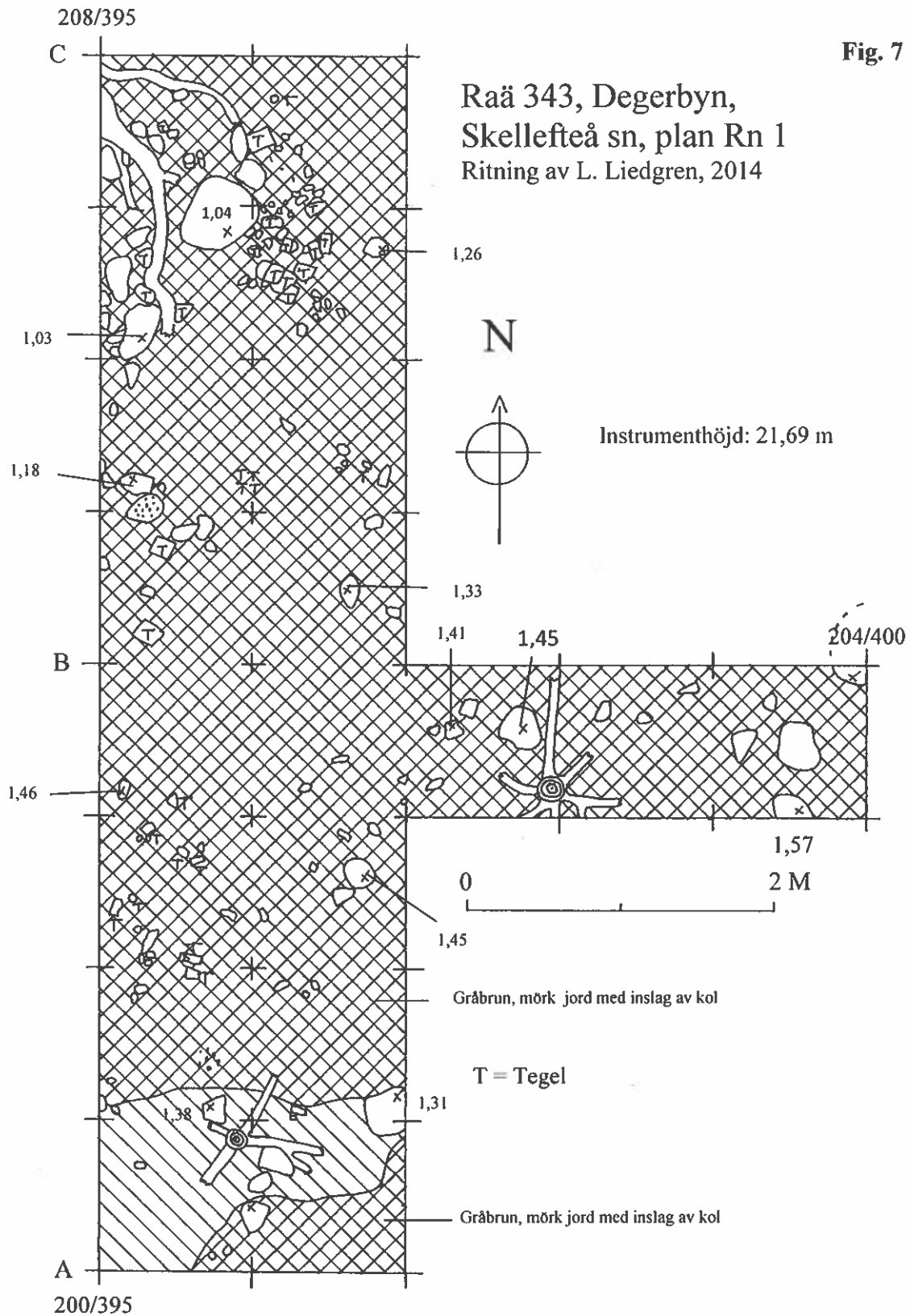
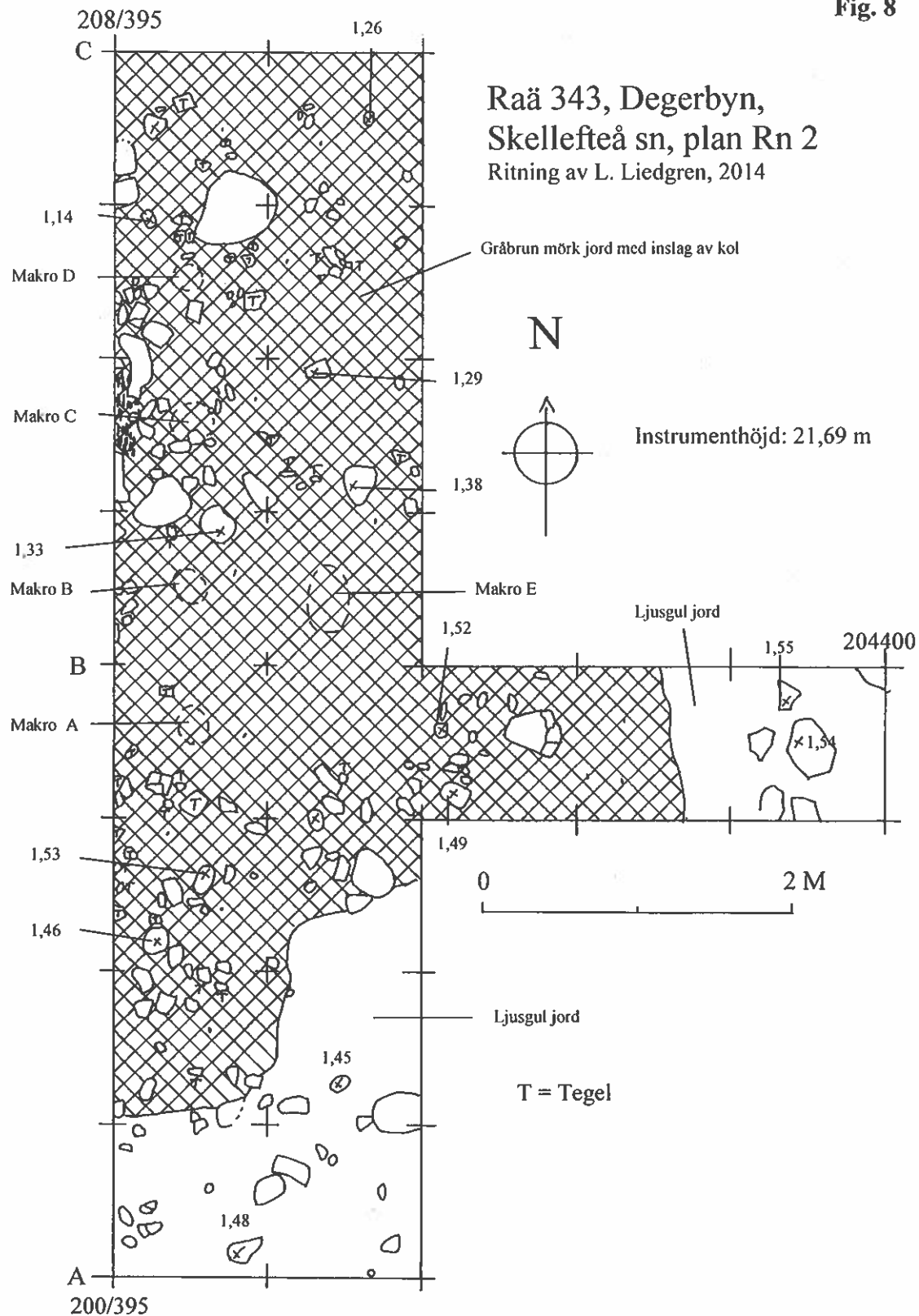
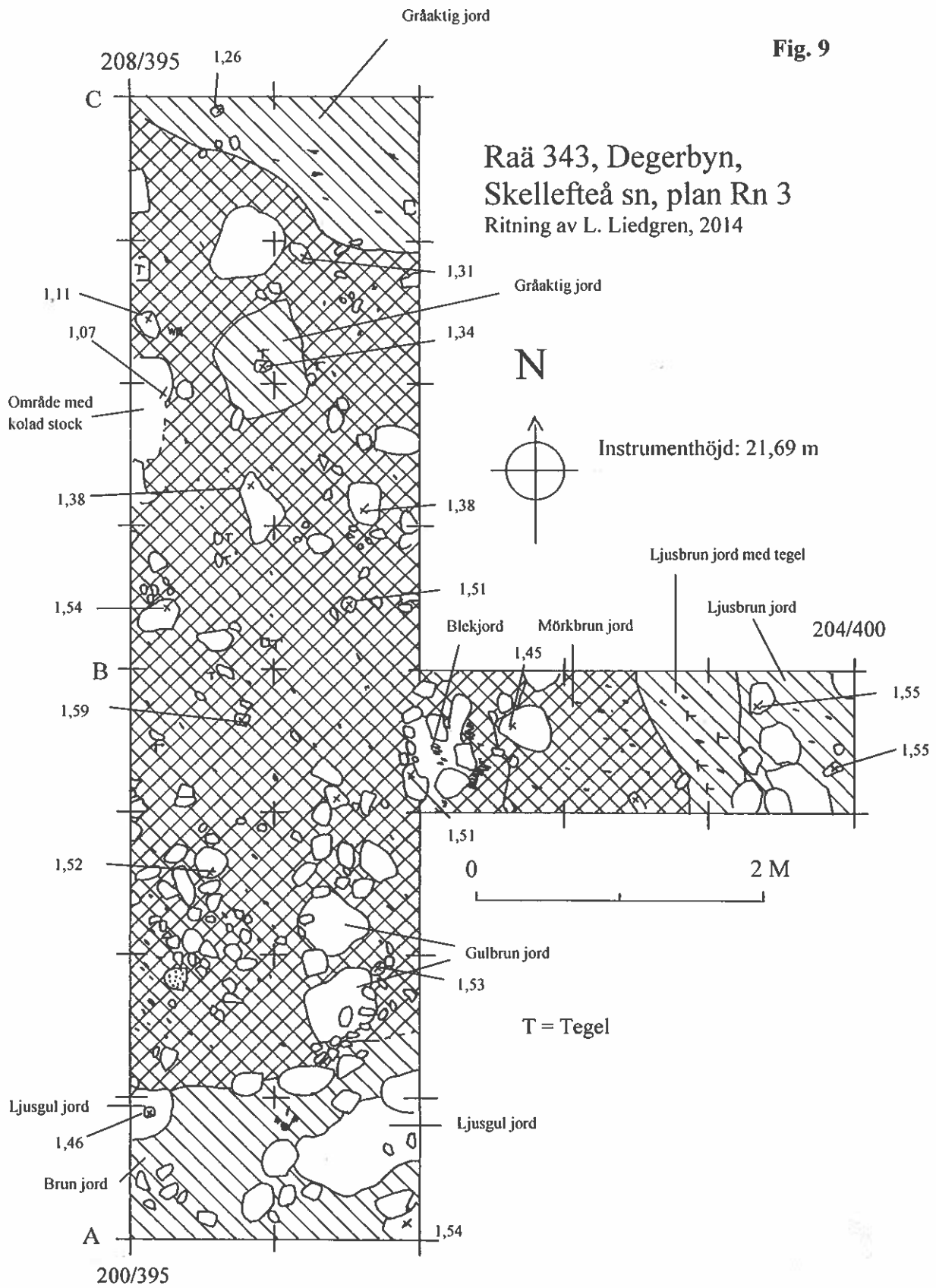
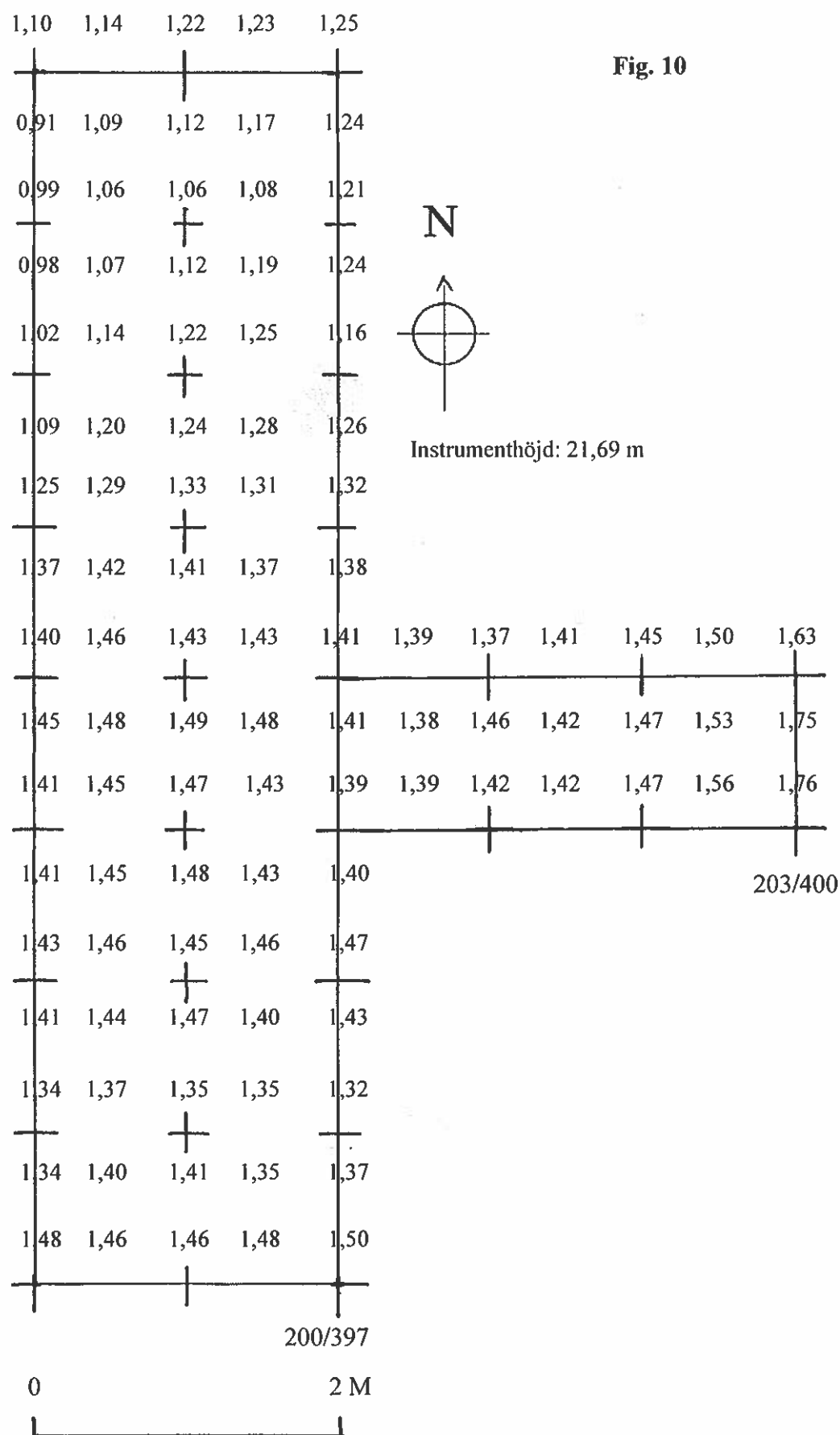

Fig. 8

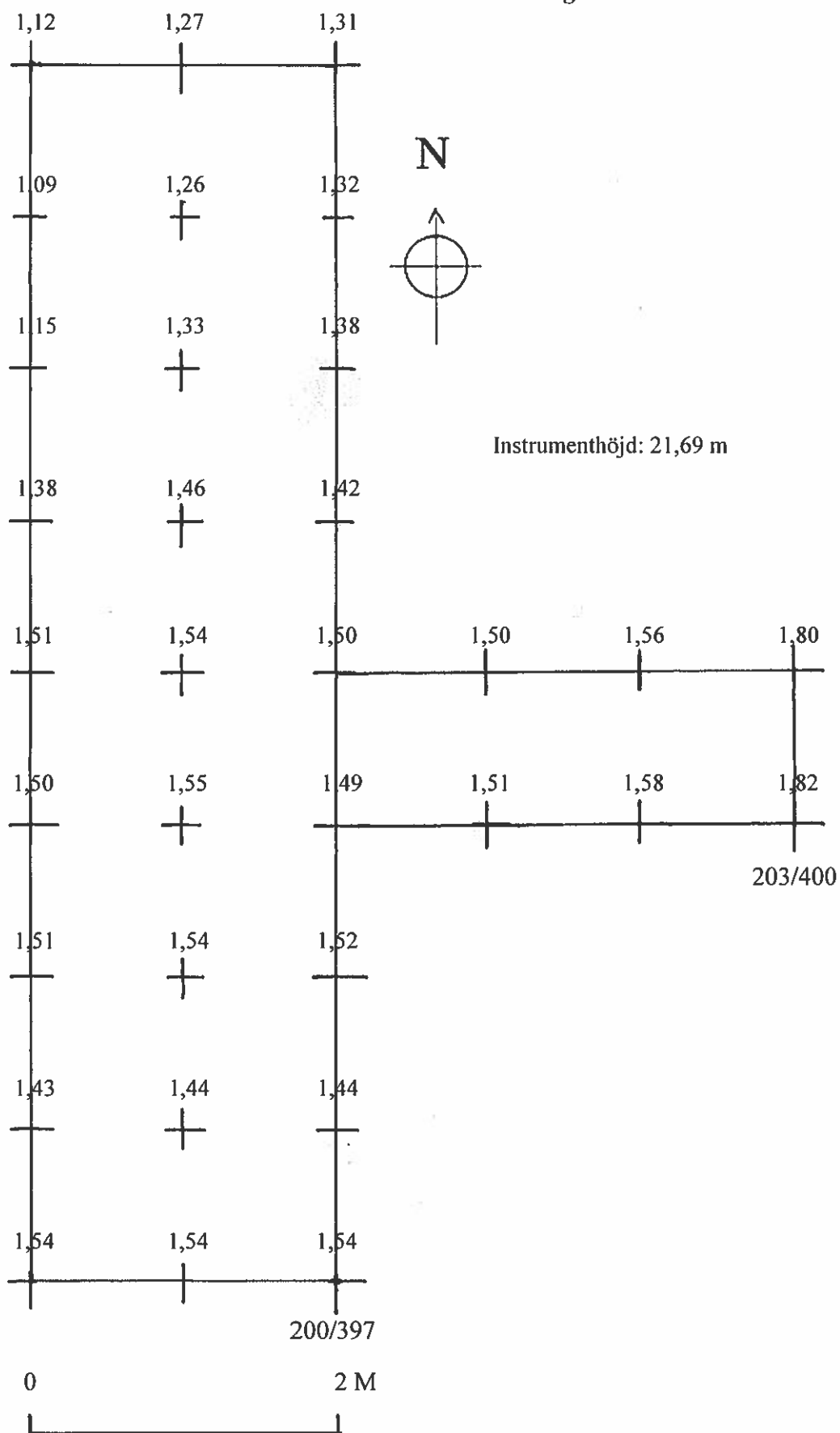

Raä 343, Degerbyn, Skellefteå sn, husgrund 9A,
schakt, avvägningsplan varje halvmeter före utgrävning

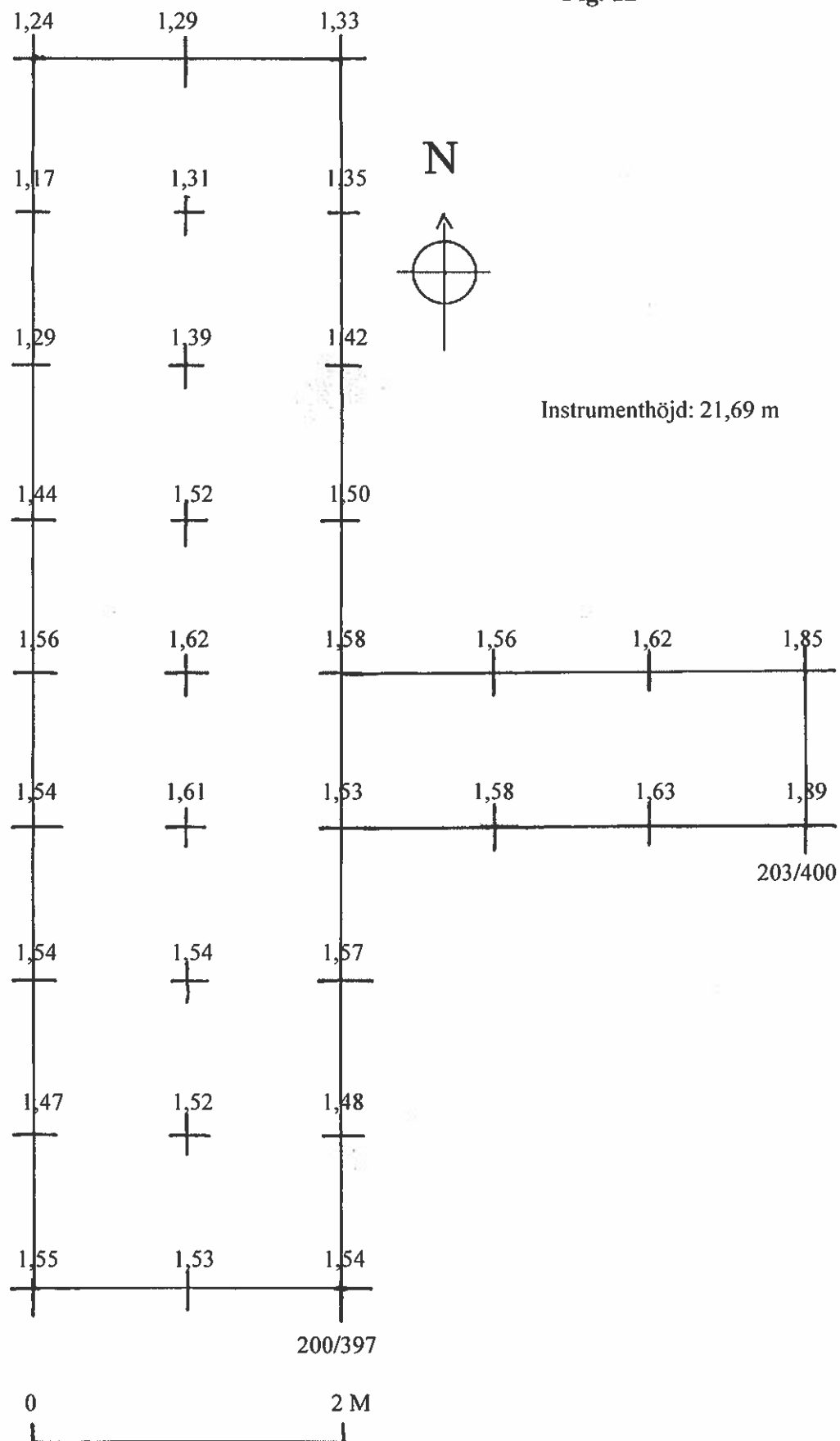
Raä 343, Degerbyn, Skellefteå
 sn, husgrund 9A, schakt,
 avvägningsplan varje meter, Rn 2

Fig. 11

Raä 343, Degerbyn, Skellefteå sn,
 husgrund 9A, schakt, avvägningsplan
 varje meter, Rn 3

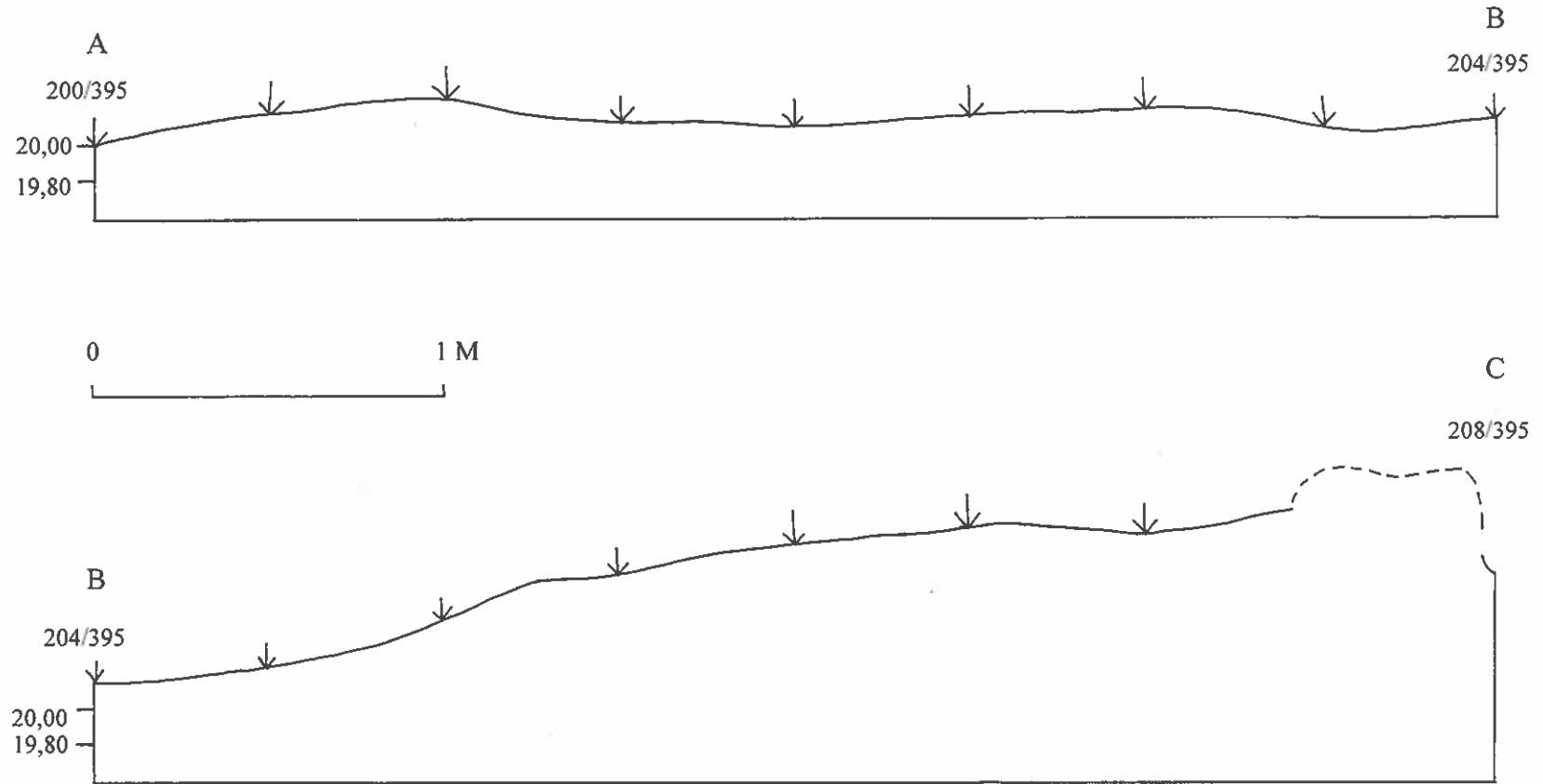
Fig. 12

Raä 343, Degerbyn, Skellefteå sn, topprofil, koord
200/395-204/395, fr Ö

Fig. 13

Ritning av L. Liedgren, 2014

1. Rapporter över kulturhistoriska undersökningar inom Arjeplog socken, 1988.
2. Rapporter över kulturhistoriska undersökningar inom Arjeplog socken, Lappland, 1989-1991.
3. Arkeologiska inventeringar och undersökningar av förhistoriska fyndlokaler och boplatser vid Hornavan och Kakel, Arjeplog socken, Lappland 1983.
4. Rapport över arkeologisk förundersökning av gamla kyrk- och marknadsplatsen, Raä 471, Arvidsjaur socken, Lappland, 1992.
5. Rapporter över kulturhistoriska undersökningar vid Gubblijaure, Stora Mattaure samt Padje-Máskejaure, Arjeplog socken, Lappland.
6. Arkeologisk undersökning av två härdar vid Margatjärnen, Arvidsjaur socken, Lappland, 1992.
7. Rapport över slutundersökning inom gamla kyrk- och marknadsplatsen, Raä nr 471, Arvidsjaur socken, Norrbottens län, Lappland, 1993.
8. Arkeologiska utgrävningar inom Arjeplog sn, Lappland, 1994.
9. Arkeologisk utredning vid Pajeb Muitunisjaure, Arjeplog sn, Lappland, 1995.
10. Rapport över kulturhistoriska inventeringar av strandområdet vid Rappen, Labbas samt Rappenströmmarna, Arjeplog sn, Lappland, 1995.
11. Arkeologiska utgrävningar vid Ansvar, Överkalix socken, Norrbottens län, 1995. Arkeologisk delundersökning av Raä 393:1, stensättning med rödockra, Raä 393:2, boplatsslämning, samt Raä 977:3 boplatsvall.
12. Arkeologiska utgrävningar vid Ansvar, Överkalix socken, Norrbottens län, 1996. Arkeologisk slutundersökning och restaurering av Raä 393:1, stensättning med rödockra, samt fortsatt delundersökning av Raä 393:2, boplatsslämning.
13. Arkeologiska undersökningar inom Arjeplogs och Arvidsjaursocknar, Lappland, 1995-1996.
14. Rapport över fornminnesinventering och kulturhistoriska undersökningar vid Delliknäs, Arjeplogs sn, Lappland, 1997.
15. Rapport över fornminnesinventering av väg 519, sträckan länsgränsen-Abborrträsk, Arvidsjaursocken, 1997.
16. Arkeologiska undersökningar inom Arjeplogs samhälle, Lappland, 1997.
17. Arkeologisk förundersökning vid vattendragen Rappen, Labbas, Arjeplogs sn, Lappland, 1997.
18. Arkeologiska undersökningar av en stensättning samt delundersökning av en boplatsvall och boplatssytor, Raä nr 315, Nedre Vojakkala, Nedertorneå sn, Norrbottens län, 1996-1997.
19. Boplatser och landhöjning. En förstudie till forskningsprojektet "Människan, elden och landskapet", 1997.
20. Rapport över arkeologisk förundersökning av hotade fornlämningar vid vattendragen Rappen, Labbas samt Rappenströmmarna, Arjeplogs kommun, Lappland, 1998.
21. Byggnadsarkeologiska undersökningar av några åskåtor i Arjeplog, Lappland, 1997-1998.

22. Dokumentation och restaurering av timrad njalla samt timrad kåta Skålka, Ståkke sameby, Arjeplog, Lappland.
23. Rapport över dokumentation samt upprustning av samiska byggnader i Mavas, Luokta-Mavas sameby, Arjeplog, Lappland, 1998-1999.
24. Människan, elden och landskapet. Rapport över arkeologiska undersökningar 1999.
25. Dokumentation och upprustning av torvkåta samt njalla, Tjåksa, Svaipa sameby, Arjeplog, Lappland, 1999-2000.
26. Dokumentation och restaurering av en narad brändnjalla från Ringselet, Semisjaur-Njarg sameby, Arjeplog, Lappland, 1999-2001.
27. Antikvarisk kontroll av upprustningsarbeten i Geijaur, Tjakkek samt Balgesnjunnje inom Arjeplogs och Arvidsjaur kommuner, 2000.
28. Människan, elden och landskapet. Arkeologiska undersökningar av mesolitiska boplatser inom Arjeplogs kommun, Norrbottens län 2000.
29. Arkeologisk utredning med anledning av planerad vindkraftspark på Uljabuoda, fastigheterna 1:1 Arjeplogs kommun, 2001.
30. Arkeologisk undersökning av skadat fornlämningsområde, Kolmis, Dellaure 2:1, Arjeplogs sn samt utredning av fornlämningar i samband med biltestbana.
31. Utgrävningar av härdar och stalotomter i Adamvaltaområdet, Arjeplog, Lappland 2001.
32. Byggnadsarkeologisk dokumentation av två njallor inom Ståkke sameby, Arjeplogs kommun, Lappland, 2001.
33. Dokumentation och upprustning av två torvkåtor, en njalla samt en palissadgård, Varekietje, Semisjaur-Njarg sameby, Arjeplogs kommun, Lappland, 1998-2001.
34. Arkeologiska undersökningar vid Dumpokjauratj och Gublijaure, Arjeplogs sn, Lappland, 2001. Människan, elden och landskapet.
35. Utgrävningar av stalotomter i Adamvaltaområdet, Arjeplog, Lappland, 2002.
36. Antikvariska kontroller och upprustningar inom Arjeplogs och Arvidsjaur kommuner, Lappland 1997-2002.
37. Utgrävningar av härdar och stalotomter i Adamvaltaområdet, Arjeplog, Lappland 2003.
38. Arkeologiska undersökningar vid Dumpokjauratj, Raä 1568, Arjeplogs sn, Lappland 2002. Människan, elden och landskapet.
39. Arkeologisk undersökning av en stensättning från äldre järnålder, Raä 1944, Uddjaur, Arjeplog, Lappland 2003.
40. Arkeologisk utredning inom biltestområde i Kålmis, Arjeplogs kommun 2002-2003.
41. Arkeologisk utredning med anledning av sand/grustäkt, Framnäs 1:9, Arvidsjaur socken och kommun, Lappland, 2003.

42. Arkeologisk utredning, Pipudden, Arjeplogs kommun, Lappland 2003.
43. Utvärdering av fornminnesinventeringen, 1984-2002 och projektet Skog och Historia, 2000-2004, i Norrbotten. Med exempel på tillämpningar av det digitala registret och framtida inriktningar.
44. Byggnadsarkeologisk undersökning av byggnadsrester, Långsjön, Ståkke sameby, Arjeplog, Lappland, 2004.
45. Arkeologisk förundersökning inom den gamla kyrk- och marknadsplatsen i Arjeplog, Lappland, 2004.
46. Antikvarisk kontroll av byggnadsvård i Arjeplog, 2003-2004, frälsetorpet Suobdek, fjällägenheten Udden samt fjällägenheten Yttervik.
47. Kulturlandskap i fjällen. Arkeologiska inventeringar och undersökningar inom Mavas, Jurun och Adamvalta, Arjeplog socken och kommun, 2005.
48. Fornlämningar och erosion – en studie av Skellefteälvens vattenkraftsutbyggnad och dess påverkan på sjöarna Hornavan, Uddjaur, och Storavan, Skellefte älvs dämningssområde.
49. Kulturlandskap i fjällen. Arkeologiska inventeringar och undersökningar inom Jurun, Njallajaur-Lomtjärnsstugan samt Talput, Arjeplogs socken och kommun, 2006.
50. Arkeologiska utgrävningar av en åttkantig kåta vid Bläckajaur, Arjeplogs kommun och socken, 2006.
51. Antikvariska besiktningar av upprustningar inom Arjeplogs och Arvidsjaur kommuner, 2005, Vuorekkåtan, Udden, Suobdek samt N. Holmnäs.
52. Arkeologisk inventering av dämningssoner inom vattendragen Riebnisjaure och Gruombajaure, Arjeplogs socken och kommun, Lappland, 2007.
53. Kulturlandskap i fjällen. Arkeologiska undersökningar och inventeringar vid Jurunvágge, Vilstugan, Buojddávárátj samt Tjatsvágge, Arjeplogs socken och kommun, 2007.
54. Renvallar och fjärranalys. Studie av vegetationsanomalier på renvallar och visten i fjällområdet med utgångspunkt i IRF-satellitbilder, inom utvalda områden i Västerbottens- och Norrbottens län, 2007.
55. Fornminnesinventering inom Arjeplogs socken och kommun, Lappland, Norrbottens län, 2008.
56. Besiktning av kallmurad stenkonstruktion, Sjäddevárre, Arjeplogs socken och kommun, Lappland, 2008.
57. Rapport över provtagning, fornlämning Raä 1138, Piteå socken, Norrbotten, 2008.

Silvrmuseet
Rapporter över kulturhistoriska undersökningar

Distribution: Silvrmuseet, Torget, S-930 90 Arjeplog
Tele: 0961-14500

58. Delundersökning av husgrund inom gamla kyrk- och marknadsplatsen, Raä 2691, Arjeplogs socken och kommun, Lappland, Norrbottens län, 2010.
59. Arkeologisk utredning, Colmis testbana, Sväggejaur 1:1 Arjeplogs socken och kommun, Lappland, Norrbottens län, 2011.
60. Arkeologisk undersökning av kåtatomt inom gamla kyrk- och marknadsplatsen, Raä 2691, Arjeplogs socken och kommun, Lappland, Norrbottens län, 2011.
61. Arkeologiska undersökningar av fyra härdar i Byske sn, Skellefteå kommun, Västerbotten, 2012.
62. Arkeologiska undersökningar av nio härdar inom Piteå, Hortlax samt Älvsby socknar, Norrbottens län, 2012.
63. Arkeologisk undersökning av Raä 413:1, fångstgrop, Älvsby sn, Norrbottens län, 2012.
64. Arkeologiska undersökningar av sex härdar i Jörn och Byske socknar, Skellefteå kommun, Västerbotten, 2013.
65. Arkeologiska undersökningar av 13 härdar inom Piteå, Hortlax samt Älvsby socknar, Piteå och Älvsby kommuner, Norrbottens län, 2013.
